

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 10 (11.733)

Trst, petek, 13. januarja

P. P. 126
66001 KOPER
OSREDNJA KNJIZNICA
8554 AA
60100200
P. 559
4 linije
1
5723

Gorica, mesto vsestranskega sodelovanja

MARKO WALTRITSCH

Gledališniki Jugoslavije in Italije ter še marsikateri druge evropske države, ki sodelujejo na 13. novogoriškem srečanju malih odrov, ki se je pričelo včeraj, bodo danes gostje Gorice. Pravzaprav bo njihov gostitelj goriška občinska uprava. Do tega je prišlo po dogovoru o kulturnem sodelovanju med občinama Gorica in Nova Gorica, ki kaže pozitivne rezultate z medsebojnimi gostovanji.

Festival malih odrov v Novi Gorici se vrši letos že trinajstič, v evropskem gledališkem svetu si je pridobil precej pomembno mesto. V prejšnjih letih so že bile nekatere predstave tega festivala v Gorici, na italijanski strani, vendar doslej v dogovoru s tukajšnjimi slovenskimi kulturnimi dejavniki, konkretno z upravo Kulturnega doma. Tudi letos se bo to ponovilo, saj bomo imeli v teh dneh v Gorici dve predstavi v okviru tega že ustaljenega sodelovanja.

Tema dvema pa se pridružujeta letos še simpozij Alpe - Adria in dve predstavi, za kateri je prevzela skrb goriška občinska uprava. Dopoldne bo namreč v Palači Attems tretje gledališko srečanje Alpe Adria, zvečer pa bo v slovenskem Kulturnem domu nastopila italijanska gledališka skupina iz Milana, ki bi lahko sicer nastopila v Novi Gorici. V ponedeljek pa bo v Auditoriju nastopila slovenska gledališka skupina iz Celja.

Ta gostovanja skupin, ki bi sicer nastopala v Novi Gorici, imajo torej nove prijeme, imajo globlji pomen. Goriška in novogoriška občina sodelujeta na kulturnem in drugih področjih. Ne le v tem primeru, saj bo v kratkem v Gorici, prav v okviru tega sodelovanja, prirejena razstava enega novogoriškega slikarja, Goriško amatersko gledališče pa je prav v sodelovanju z Novo Gorico dobilo možnost nastopanja v sosednjem mestu in tudi odskočno desko za gostovanje v Ljubljani.

Gorica je to svojo povezovalno vlogo dokazala že velikokrat prej. Že leta sledimo množičnim manifestacijam, pohodom po ulicah sosednjih mest, množičnim kolesarskim izletom, sodelovanju na gospodarskem področju, sodelovanju na političnem področju. V začetku lanskega decembra smo videli zares množično sindikalno manifestacijo za mir in sodelovanje, ki je uspela nad vsa pričakovanja. Stiki med kulturnimi in športnimi društvi preko meje so na dnevnem redu in gostitelji takih prireditvev na naši strani so tako slovenska kot italijanska društva in tudi občinske uprave. Mnoge teh so se že pobratile z občinami ali krajevnimi skupnostmi v Sloveniji in tako se poglobile sodelovanje.

Brez dvoma je bilo treba veliko truda, da se je ustvarilo sodelovanje tudi na kulturnem področju, saj so bili prav tu nekateri v Gorici zelo zaprti in skeptični. Našli pa so se že pred leti kulturni ljudje odprti do slovenskega kulturnega pristopa. Ne bomo nikdar pozabili nekdanjega ravnatelja goriške državne knjižnice, Toskanca, dr. Guida Manzinija, ki je prekinil s politiko kulturne zaprtosti in pričel sodelovanje s slovenskim kulturnim svetom, ter učitelja - zgodovinarja Camilla Medeota, ki je vedno iskal stik s slovenskimi kulturniki. Ne bomo niti pozabili deleža, ki so ga dali in dajejo slovenski kulturniki raznim pobudam v Gorici. Ne bo odveč tu, da omenimo tudi skorajšnji simpozij o vsestranskem kulturno in intelektualno angažiranem goriškem Slovencu Rudolfu Kocjančiču, ki bo še ta mesec v Gorici v priredbi tukajšnje ustanove in na katerem bodo sodelovali tudi slovenski strokovnjaki.

Gorica in vsa Goriška sta torej odprti sodelovanju s sosednjo Slovenijo in njeno kulturo in v tem okviru tudi sodelovanju med tukajšnjimi italijanskimi in slovenskimi kulturniki.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Festival se je začel včeraj na gradcu Zemenu

Tradicionalno srečanje malih odrov konkretno prispevek kulturi sožitja

Danes v Gorici nadaljevanje simpozija o gledališčih v Alpe - Jadran

MARIJ ČUK

NOVA GORICA — «Začenjamo goriško srečanje malih in eksperimentalnih odrov, trinajstič zapored. Vse kar je bilo v zvezi s tem srečanjem dvajset let nazaj, vse kar vemo o njem, kar si zdaj ometamo od njega in kar hoče še biti in postajati, je za vse nas v ožjem in širšem prostoru z gosti, srečanje gledališča z gledališčem, srečanje ljudi z gledališčem, srečanje človeka s človekom, srečanje človeka s seboj... Vse to v desetih dneh prireditve, ki ima v naslovu besedico malih, ki pa ni malopodjetna, nemalo prizadevna, nemalo živahna, nemalo nemirna. Letošnjemu srečanju ste dali prireditelji še eno pomembno razsežnost: preseglo je ožji in širši domači prostor in pomembno poseglo čez mejo.»

S temi mislimi je podpredsednik Izvršnega sveta SRS Dušan Šinigoj sinoči na gradcu Zemenu uradno odprl 13. Goriško srečanje malih odrov. Festival, ki ga lahko upravičeno imenu-

jemo manifestacija obeh Goric, bo sedaj deset dni v središču pozornosti tostran in onstran meje in to ne samo zaradi njegove kulturne oziroma gledališke vsebine, ampak tudi zaradi političnega in visoko človeškega sporočila. Gre namreč za dokaz izjemno plodnega in enakopravnega sodelovanja dveh mest, ki si prizadevata konkretno ustvarjati kulturo sožitja, ne glede na državne meje ali razlike v jeziku in družbeni ureditvi. Dokaz temu je tudi dvodnevni simpozij ob 3. srečanju gledališč deževne skupnosti Alpe - Jadran, ki se je včeraj popoldne začel na gradcu Zemenu in se bo danes nadaljeval v goriški palači Atems.

Simpozij je odprl direktor Primorskega dramskega gledališča (organizator 13. GSMO) Sergij Pelhan, s svojim doprinosom pa so ga obogatili predsednik skupščine občine Nova Gorica Zorko Debeljak, predsednik komiteja za kulturo pri IS SRS Matjaž Kmecl, goriški župan Antonio Scarano in direktor Kromberškega muzeja Branko Marušič. Debeljak je v svojem posegu naglasil, da sta Nova Go-

rica in Gorica «pravočasno spoznali, kako pomembno je za prebivalce na obeh straneh meje, da stopita na pot sodelovanja in prijateljstva in se v obojestranskem interesu povezujeta pri izvajanju pobud na gospodarskem področju, na področju urejanja prostora in varstva okolja ter na področju kulture. Obojestranska pripravljenost za reševanje odprtih vprašanj in odprt dialog sta da a že vrsto dobrih rezultatov, razmere pa nam narekujejo, da prizadevanja še nadaljujemo in jih strokovno ter operativno izpolnjujemo. Povezovanje na področju kulturnih dejavnosti, pretok kulture in informacij, ki se vgrajujeta v to sodelovanje, sta bistvena dejavnika za zblíževanje in spoznavanje dveh kultur ob meji in za ohranjanje stikov manjšin z matičnimi narodom. Spontana potreba po kulturnih izmenjavah ob meji je pripeljala do velike razvejanosti stikov ne samo na ravni profesionalnih kulturnih ustanov, pač pa tudi na ravni prosvetnih društev — torej ljubiteljskega, kar priča, da so korenine kulturnega sodelovanja zelo globoke. Intenzivnosti teh stikov na

srečo ni prizadel niti predlanski ukrep ZIS o omejitvi prehodov čez mejo, saj nam je sodelovanje na kulturnem področju, kljub včasih kar velikim administrativnim zaprekam vendarle uspelo ohraniti in celo razvijati. Srečanje malih odrov, ki praznuje že 13. rojstni dan je letos prvič tudi uradno postalo manifestacija dveh Goric.»

Goriški župan Scarano je naglasil, da je sodelovanje med obema mestoma lahko zgled Evropi, kajti «na tem območju živimo v prijateljstvu in miru ohranjamo visoko raven povezovanja. To kljub nekaterim administrativnim ukrepom, ki pa so še bolj jasno dokazali, da so naši interesi globlji in ne samo gospodarskega značaja. In to je zasluga vsega prebivalstva tostran in onstran meje.» Matjaž Kmecl je pozdravil predlog, ki sta ga pripravili mesti Gorica in Nova Gorica in sicer naj bi se dosedanje srečanje malih odrov v Novi Gorici spremenilo v srečanje malih odrov iz prostora Alpe - Jadran, potekalo pa

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

De Mita se oprošča Pertiniju

RIM — De Mita se je opravičil Pertiniju. To je politično bistvo pisma, ki ga je sekretar KD poslal predsedniku republike in ki ga je Kvirinal včeraj objavil.

«Nisem hotel polemizirati s Tabo,» je pisal De Mita Pertiniju in se pri tem nanašal na svoj govor v Trentu. Sekretar krščanske demokracije je potrdil, da visoko ceni predsednika republike in naglasil, da bi z njim polemiziral jasno in odprto, če bi bil hotel kritizirati njegovo novoletno poslanico. «Hotel sem le opozoriti na problem personalizma — trdi De Mita — in na nevarnost, ki jo predstavlja v sedanji fazi krize našega političnega sistema.»

Pismo ob koncu pa le vsebuje ost proti Craxijevi vladi, ost, ki jo povzema današnji «Il Popolo», ko polemizira s socialisti in jih obtožuje, da niso nikoli resnično cenili Pertinija. Glasilo KD tudi opozarja, da sedanja ni socialistična vlada, pač pa koalicijska vlada, ki jo trenutno vodijo socialisti.

Polemika KD proti Kvirinalu se je torej sprevrgla v polemiko med socialisti in demokristjani. KD je v prejšnjih dneh zelo verjetno res poskušal

la napad na priljubljenost Pertinija in pri tem je imel nekaj zaveznikov. Nato pa se je De Mita zbal, da ne bi v tej ofenzivi morda doživel nov poraz in se je hitro umaknil. S tem pa vprašanje še ni rešeno. KD je

danes še vedno središče «antipertinizma», njen cilj pa je zmanjšati priljubljenost predsednika, da bi lahko sama uspešneje startala na predsedstvo republike.

R. G.

Comelli danes v Zagrebu

Na povabilo predsednika izvršnega sveta sabora SR Hrvatske Markovića bo danes prispela na dvodnevni uradni in prijateljski obisk v Zagreb delegacija deželne vlade Furlanije - Julijske krajine, ki jo bo vodil predsednik Comelli. V delegaciji naše dežele bodo tudi odbornik za trgovino Bertoli, odbornik za turizem Brancati ter odbornik za stike z Evropsko gospodarsko skupnostjo in z drugimi državami Solimbergo, pogovorom pa bo prisostvoval tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič. Ugledno zastopstvo Furlanije - Julijske krajine pa bo pred koncem tega meseca obiskalo tudi Ljubljano, kjer bo imelo vrsto srečanj s člani IS SR Slovenije.

V sklopu sodelovanja med sosednjima deželama pa je včeraj obiskal Trst predsednik republiškega komiteja za teritorialno načrtovanje in član izvršnega sveta SR Slovenije Tomaž Vuga. Gast, ki ga je spremljal generalni konzul Mirošič, se je sestal s podpredsednikom deželne odbora Zanfagninijem. Na srečanju je tekla beseda o delu in nalogah posebne italijansko - jugoslovanske mešane komisije o zaščiti okolja, ki bo plenarno zasedala v začetku marca na Bledu.

Zidarski oder na ljudi in parkirane avtomobile

Štirje na srečo lažje ranjeni in osem poškodovanih avtomobilov je obračun slikovite nesreče v središču Trsta, kjer se je večnadstropni zidarski oder sesul na cesto

NA 5. STRANI

Monti baje lastnik «Piccola»

TRST — Vse kaže, da se negotovost glede lastništva tržaškega italijanskega dnevnika «Il Piccolo» bliža koncu. Po vesteh iz običajno dobro obveščenih krogov je skupina, ki ji načeljuje podjetnik Attilio Monti in v kateri so še glavni delničar propagandne agencije SPE Oscar Maestro ter tržaški industrijec Raffaele De Riu, sklenila kupčijo z milanskim založniškim konzernom Rizzoli. Vest seveda še ni uradna in tudi kupčija najbrž ni bila formalno še sklenjena, ker je družba Rizzoli v režimu nadzorovanega upravljanja, prodaja njenih delnic ali družb, ki bi jih nadzorovala, pa je zato povezana s privoljenjem milanskega sodnika, ki nadzorstvo izvaja. S formalno - pravnega vidika bi bil postopek lahko še dolg, saj mora sodnik med drugim vprašati za mnenje Rizzolijeve upnike, poleg tega pa je Rizzoli dala delnice družbe OTE, ki izdaja «Il Piccolo», v jamstvo papirniškemu konzernu Fabbri. S praktičnega vidi-

ka pa, pravijo v obveščenih krogih, je kupčija že sklenjena.

Družba Rizzoli je v sredo sicer demantirala, da bi prosila milansko sodišče za dovoljenje, da proda «Il Piccolo», in v uredništvu italijanskega lista prav tako demantirajo, da bi bil list dokončno prodan. Milanski sodnik — trdijo — mora še vedno izbirati med Montijevo ponudbo in ponudbo deželnih podjetnikov, ki jih vodi inž. Segre Melzi, založnik videmskega dnevnika «Messaggero Veneto». Vendar, če so naše informacije točne, slednja skupina nima več velikih izgledov, da bi postala lastnik tržaškega dnevnika.

To potrjuje tudi dejstvo, da je skupina Monti že določila kandidata za odgovorno uredniško listo: gre za sedanjega namestnika odgovornega urednika florentinskega dnevnika «La Nazione» Alberta Marcolina. Slednji, ki je prehodil vso svojo novinarsko

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

● Gorica

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Današnji prireditvi kot tudi druge z gledališkega področja nam to bolj kot kdaj dokazujejo. Gorica pa neče in tudi ne sme biti in ostati edino mesto na italijanski strani ob meji, ki bi tako intenzivno sodelovala z mesti na drugi strani jugoslovansko - italijanske meje.

MARKO WALTRITSCH

● Mali odri

NADALJEVANJE S 1. STRANI

bi na obeh straneh meje, pod strehami obeh mest, v njuni skupni organizaciji. «Zamisel se mi zdi sijajna, še bolj sijajna pa pripravljenost obeh sesterskih mest, saj že po svoje izražajo misel, ki je temeljna, tudi združenju Alpe - Jadran: sodelujemo ne glede na meje, ki jih še najmanj priznavamo prav na kulturnem terenu — ne geografskih, ne upravnih, ne jezikovnih in še manj duhovnih!»

Ob zaključku tega prvega dela simpozija je Branko Marušić podal še nekaj zanimivih zgodovinskih podatkov o Goriški.

Sledil je delovni spored srečanj, informacija o sodobni dramatik v prostoru Alpe - Jadran, ki so jo podali Andrej Inkret (SRS), Horst Ogris (Koroška), Dalibor Foretič (SRH) in Giorgio Polacco (FJK). Kot rečeno se bo simpozij danes nadaljeval v Gorici, ko bodo iznešeni zaključki in bo preverjena možnost ali do tako široko zasnovanega gledališkega festivala na območju Alpe - Jadran sploh lahko pride. In jasno, sinoči je bila tudi prva predstava v okviru 13. GS MO. Nastopi o je Primorsko dramsko gledališče s Plevneševim «Erigonom».

● «Piccolo»

NADALJEVANJE S 1. STRANI

pot v florentinskem listu, kjer dela skoraj 35 let, je baje potrdil sindikalnemu odboru «Piccola», da je res kandidat za novega odgovornega urednika, v krajšem razgovoru pa naj bi tudi dodal, da kupčija še ni bila povsem formalizirana.

Marcolina opisujejo kot garača, ki ima poleg časopisa dva hobbyja: detektivske romane in Fiorentino. Sicer pa ga prikazujejo kot sposobnega in korektnega novinarja, politično zmerno usmerjenega, s človeškega vidika pa zelo humanega.

□ RIM — Na Kvirinalu odklanjajo vsak komentar na vest, da namenjajo socialistični parlamentarci predlagati predsednika republike Pertinija za Nobelovo nagrado za mir, ki so jo že ugodno ocenile tudi druge parlamentarne skupine, razen seveda neofašistične.

□ BEOGRAD — Po zamisli jugoslovanskega kiparja Draga Marina Cerina iz Podgore pri Makarski, bodo v glavnem mestu Saudske Arabije Riadu gradili velikansko poslopje družbenokulturnega centra te države. Idejno zasnovano jugoslovanskega mladega kiparja in slikarja je pred kratkim sprejel saudski ministrski svet, čemur so v tej državi dali veliko publiciteto. (dd)

□ BUENOS AIRES — Upravnik pokopališča v La Plata je sporočil, da so v času med 1976. in 1982. letom pokopali 482 trupel neznanec, od katerih 221 s preluknjano lobanjo v prvih dveh letih vojaškega režima.

Do te ugotovitve so se dokopali med preiskavo, ki so jo skupno vodili pogrebna služba in občinski svetovci. Podatki še niso dokončni. Pokope neugotovljenih trupel je odredilo policijsko poveljstvo iz Buenos Airesa. Kakor izhaja iz poročil, naj bi bili ti ljudje «ubiti v spopadih s policijskimi silami».

Pred konferenco o krepitvi zaupanja in varnosti Izhodišča ZIS za bližnji nastop delegacije SFRJ v Stockholmu

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji sprejel izhodišča Socialistične federativne republike Jugoslavije za prvo fazo konference o ukrepih za krepitev zaupanja in varnosti in razoroževanja v Evropi, ki se bo začela 17. januarja v Stockholmu. Pri tem je opozoril na pomen stockholmske konference za medevropske in širše mednarodne odnose. Na temelju sprejetih izhodišč se bo jugoslovanska delegacija, skupaj z nevtralnimi in neuvrščenimi državami in v sodelovanju z drugimi državami udeleženkami konference, zavzemala za čimbolj vsebinske ukrepe medsebojnega odpiranja, omejevanja vojaških aktivnosti in krepitve vzajemnega zaupanja.

Zvezni izvršni svet ocenjuje kot pomembno dejstvo, da se bo konferenca v Stockholmu začela na ravni zunanjih ministrov, kar bo vsekakor prispevalo k obnovitvi politike dialoga in k uspešnemu poteku dela konference. Na otvoritvi konference bo sodeloval tudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov.

ZIS je sprejel tudi izhodišča za so-

delovanje jugoslovanske delegacije na splošni konferenci ministrov za informacije neuvrščenih držav, ki bo konec januarja v Indoneziji. Na tej

konferenci bodo proučili aktualna vprašanja izboljšanja medsebojnega sodelovanja neuvrščenih držav na področju informacije. (dd)

FRANCIJA IN ZAHODNA NEMČIJA BOSTA SKUŠALI ZAKRPATI EGS

BONN — Druga februarja se bosta v Oggersheimu pri Ludwigshafnu spet srečala francoski predsednik Francois Mitterrand in zvezni kancler Helmut Kohl, da bi v polletju, ko je Mitterrand predsednik sveta Evropske gospodarske skupnosti, čimbolj uskladila politiko, ki naj bi olajšala težave v EGS. Kohl, da bi v polletju, ko je Mitterrand predsednik sveta Evropske gospodarske skupnosti, čimbolj uskladila politiko, ki naj bi olajšala težave v EGS. Kohl, da bi v polletju, ko je Mitterrand predsednik sveta Evropske gospodarske skupnosti, čimbolj uskladila politiko, ki naj bi olajšala težave v EGS.

BOŽIDAR PAHOR

Sporazum ZDA - Kitajska

Kitajski ministrski predsednik Zhao Ziyang in ameriški predsednik Ronald Reagan sta včeraj podpisala v Washingtonu sporazum o znanstveni in tehnološki izmenjavi ter o trgovinskem in industrijskem sodelovanju (AP)

Nadaljuje se rast vrednosti dolarja

RIM — Po enodnevnem premoru se je vrednost ameriškega dolarja ponovno povečala na vseh denarnih borzah sveta. V Italiji je ameriška valuta potolkla vse dosedanje rekorde, saj je bil dolar včeraj vreden kar 1721,25 lire, kar je devet lir več kot dan prej. Tudi zahodnonemška marka je včeraj doživela napad ameriškega dolarja, da je morala Bundesbank porabiti preko 45 milijonov dolarjev, da je lahko preprečila najhujše. Podobno kot lira jo je včeraj skupil francoski frank in skoraj vse ostale zahodne valute razen japonskega jena in britanskega funta.

V takem položaju je popolnoma jasen poziv KPI italijanskemu gospodarstvu, naj se v bodoče zadovoljuje v evropskih denarnih enotah.

Presenetljiva pobuda Pjongjanga

Predlog o združitvi obeh Korej

PJONGJANG — Najvišje telo Demokratične ljudske republike Koreje je Južni Koreji in Združenim državam Amerike poslalo predlog o mirni združitvi obeh Korej. Po predlogu Severne Koreje naj bi na tristranskem sestanku podpisali mirovni sporazum, ki bi nasledil leta 1953 sklenjen sporazum o premirju med obema stranema, kar bi pomenilo umik ameriških zasedbenih čet, odstranitev jedrskega orožja s tega dela sveta in podpis izjave med obema Korejama o nenapadanju.

Po predlogu Severne Koreje bi se oba dela države morala obvezati, da se odpovedujeta medsebojnemu napadanju in da bosta občutno zmanjšala oborožene sile. Obenem pa je Pjongjang pokazal pripravljenost, da razpravlja tudi o predlogih, ki bi jih imela druga stran. V Severni Koreji nadalje ugotavljajo, da je «dialog edina pot», ki lahko pripelje do mirne združitve obeh Korej, in da bo nastanek nove države mogoč

samo na osnovi konfederacije in avtonomije obeh delov države, kar pomeni ohranjanje različnih družbenopolitičnih, sedaj obstoječih sistemov.

Političnim komentatorjem ni ušlo, da Pjongjang v tem dokumentu ne govori več o «južnokorejski marionetni kliku», ampak da svojega južnega sosedu imenuje «južnokorejska oblast» ali pa «seulska vlada».

Južnokorejski minister za združitve obeh Korej je po seji vlade zavrnil predlog o tristranskem sporazumu, in se zavzel za neposreden pogovor med Severom in Jugom. Njegova vlada pa bi bila naklonjena prisotnosti Kitajske na pogovorih, ki jih predlaga Pjongjang.

Med večerjo s kitajskim premierom Ziyangom, ki se te dni mudi v ZDA, je Reagan dejal, da bi bilo naravnost «čudovito», če bi se o združitvi Korej lahko pogovarjali v četvero.»

Krepitev sodelovanja ob meji

UMAG — Jugoslovanska delegacija je na današnji seji mešane italijansko - jugoslovanske komisije ugotovila, da se je, navzlic resnim mednarodnim gospodarskim zapletom, blagovna menjava po maloobmejnejem prometu, ki ga urejmeta goriški in tržaški sporazum, rekordno povečala in je po prvih ocenah pressegla 500 milijard lir. Vrednost blagovne menjave se je od 1982. do 1983. leta podvojila in znaša 25 odstotkov celotnega obsega blagovnega prometa med Italijo in Jugoslavijo.

V kratkem bodo ustanovili posebno mešano italijansko - jugoslovansko komisijo, ki se bo ukvarjala izključno samo z obmejnimi sodelovanjem. Med drugim bo njena naloga spodbujati med podjetji na mejnem področju višje srednjeročne in dolgoročne tehnično - industrijske oblike gospodarskega sodelovanja.

E. OPASSI

STOCKHOLM: NEUVRŠČENI V OSPREDJU

BEOGRAD — Jugoslavija pričakuje, da bo v Stockholmu potekal vsebinsko politični dialog o vprašanjih vojaških vidikov evropske varnosti s ciljem odprave sedanjega stanja konfrontacije in nezaupanja. To je na včerajšnji tiskovni konferenci v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve izjavil njegov predstavnik Željko Jeglič. Dodal je, da mora konferenca sprejeti konkretne in čim bolj daljnosežne ukrepe, katerih praktično uresničevanje bi bistveno prispevalo h krepitvi zaupanja in varnosti v Evropi. Uspeh prve faze konference naj bi omogočil prehod na drugo fazo, to pa je na praktičen začetek pogovorov o resničnem razoroževanju v Evropi.

Pričakujemo, je dejal Željko Jeglič, da bo vloga nevtralnih in neuvrščenih držav tudi v Stockholmu zelo opazna. Neuvrščene in nevtralne države so bile že doslej, menimo pa, da morajo to biti tudi v Stockholmu, zastopnice ne le svojih posebnih interesov, temveč tudi nosilke pobude za splošno evropsko rešitve. Na vprašanje v zvezi s tolmačenjem zakona o amne-

stiji vojaških obveznikov SFRJ, je Jeglič med drugim dejal, da se ta zakon nanaša na vse državljane SFRJ, ne glede na to, ali imajo še kako tuje državljanstvo. Amnestija se nanaša na vse tiste, ki se v določenem roku prijavijo pristojnemu organu za zadeve ljudske obrambe, oziroma pristojnemu diplomatskemu ali konzularnemu predstavništvu SFRJ v tujini in dajo izjavo, da bodo opravili svojo vojaško obveznost v skladu z zakonom o vojaški obveznosti.

Željko Jeglič je tudi sporočil, da bo avstrijski zvezni kancler dr. Fred Sinowatz uradno obiskal Jugoslavijo od 24. do 26. januarja. Dodal je, da pogovori v Beogradu ne bodo obšli nobenega vprašanja s področja dvostranskih odnosov, s čimer naj bi praktično dali nov prispevek k izboljšanju dobrososedskega sodelovanja.

Jeglič je novinarje seznanil tudi z bližnjim obiskom delegacije Skupščine SFRJ pri Evropskem parlamentu in dejal, da bo to priložnost za širšo izmenjavo mnenj o gospodarskem sodelovanju in aktualnih mednarodnih vprašanjih. (dd)

Spadolinijevi pogovori v ZRN o evroizstrelkih

BONN — Predsinočni in včerajšnji pogovori italijanskega obrambnega ministra Spadolinija z njegovim zahodnonemškim kolegom Woernerjem, z zunanjim ministrom Genscherjem in z voditeljem socialdemokratske opozicije Voglom so bili osredotočeni na vprašanje obnove dialoga med Zahodom in Vzhodom o zmanjševanju jedrske oborožitve v Evropi in o sodelovanju držav članic atlantskega zavezništva. Seveda je Spadolini poročal svojim zahodnonemškim sodelavcem tudi o položaju na Bližnjem vzhodu in v Libanonu ter o vlogi italijanskega kontingenta. V tej širo-

ki paleti tem pa niso pozabili niti na dvostranske odnose.

Glede evroizstrelkov sta tako Spadolini kot Woerner poudarila skupno voljo obeh vlad, da bosta tudi v luči bližnje stockholmske konference storili vse, da bi obnovili pretrgani dialog med obema supersilama. V glavnem lahko trdimo, da ni na sedanjih pogovorih razhajanj med Italijo in ZRN. Tudi o evropski varnosti sta se Spadolini in Woerner strinjala, da je potrebna še večja politično-vojaška integracija Evrope, ki bo lahko omilila tudi neuspeh vrha v Atenah.

Tretja premiera Primorskega dramskega gledališča

Soočanje z dramo izvotlene revolucije

MARIJ ČUK

Dramo «Čevljarji», ki jo je Primorsko dramsko gledališče uprizorilo v solkanski dvoranci kot svojo tretjo premiero v letošnji sezoni (v torek, na predvečer otvoritve 13. GSKO), lahko prištevamo med opaznejše postavitve novogoriškega teatra. Sama izbira avtorja, Poljaka Stanislava Ignacija Witkiewicza, je zagotavljala zavezujočo predstavo z drznim sporocilom, ki naravnost izziva gledalca k

razmišljanju o zgodovini, revoluciji in politiki, jasno, skozi katastrofalno oko dramatika, ki je v zadnjem času postal na Poljskem spet zelo aktualen. «Čevljarje» so namreč imela na svojem repertoarju zadnjih dveh let številna poljska gledališča, da bi skozi «čevljarjomanjsko» metaforo govorila dokaj direktno o perečih življenjskih in političnih vprašanjih.

«Čevljarje» je Witkiewicz (1885-1939) dokončal leta 1934 in v njih izpovedal svoj pogled na družbo in družbene spremembe. Kajti gre za izrazito filozofski tekst, ki se tudi na

odru udejanja na intenzivnem verbalnem nivoju, a zato nič manj disciplinirano in učinkovito. Zgodovinski družbeni procesi potekajo v soočanju treh razredov: proletariata, buržoazije in aristokracije. Začetek je postavljen v obdobje liberalizma in navidezne demokracije, v katerem čevljarji v svoji delavnici snujejo svojo revolucijo. Vendar od tiste demokracije, lahko bi rekli plehke demokracije, je kaj lahko preiti v fašizem. In to se tudi zgodi z državnim udarom Scurbyja, s čimer se začenja obdobje terorja in nesvobode. Fašizem prisili delavce na nedelo, sam Scurby pa prisili kneginjo na «čevljarjenje». Kneginja Irina Vsevolodovna je predstavnica preživelega, a za buržuja še vedno nedosegljivega razreda. Iz tega fašističnega obdobja je spet prehod na proletarsko revolucijo, ko čevljarji prevzamejo oblast. A kaj se tedaj zgodi! Čevljarji res prestopijo na drugo stran, ko zapolnijo potrebo po polnem želodcu pa se tudi sami izvotlijo, ideje ni več, ostane samo dolčas in v tem avtomatizirani delavci, nato uradniki z neplodnimi sejami, sestanki, itd. Skratka, revolucija živi vse do takrat, dokler traja ideja in priprava nanjo, nakar se ob njenem udejanjenju povsem izvotli. Revolucionar živi torej samo do takrat, dokler se na revolucijo pripravlja, dokler živi v njem ogenj ideje, nakar se poplavi.

V tem zelo poenostavljenem prikazu veliko bolj zapletenega in tveganega sporočila lahko iščemo srž predstave, ki jo je režiral poljski gost Jan Skotnicki ob sodelovanju scenografa Bora Rotovnika, ki si je svoj delež k predstavi zamislil strogo matematično, kar «antično» poenostavljeno. V predstavi so imeli tudi kostumi Alenke Bartl veliko vlogo, saj so še prej kot do-

gajanje samo ponazarjali situacijo na odru in to v drugem in tretjem dejanju dokaj karikirano. Skotnicki, ki se je poslužil odličnega prevoda (z «novotvorbami») Darje Dominkuš, je strune uglašil na lahno ironijo, ki je v predstavi vseskozi prisotna. S tem je najbrž izostril tisto potrebno distanco do samega teksta, da se ne bi predstava izrodila v propagandni manifest. In tudi igralci so v svojo igro vnesli tisti prepotrebni videz neresnice in laži, pretvarjanja, ki je za vsako obravnavano obdobje nekako v ospredju. Režiser pa seveda ni opustil farsičnih alegorij na danšnjost in celo nagovorov na občinstvu, kar je dajalo Witkiewiczemu tekstu še grenkejši priokus.

Domala ves ansambel PDG se je na taki sceni in v takem miljeju gibal izredno disciplinirano, s točno predstiranimi gibi (delo Matjaža Višnjara), ki so nakazovali samo strogo potrebno mimiko, brez vsakršnega nepotrebnega baročnega dekorja. Revolucionarja in začetno idejo je v liku čevljarkega mojstra upodobil Sandi Krošl nekoliko romantično in zanese-no, kot se pač nosilec velikih idej spodobí, njegova bolj prefrigana in ideji ne čisto predana vajenca pa sta igrala Janez Starina in Milan Vodopivec. Spolno nepotešeno aristokrati-njo je igrala Mira Lampe - Vujičič, klavirsko razpoložena buržuja in nato fašističnega tirana pa Bine Matoh. Nastopili so še Ivo Barišič, Tone Solar, Stane Leban, Matjaž Višnar, Janez Lavrin, Darko Komac, Jože Hrovat, Nevenka Vrančič in Sergej Ferar. Ob učinkoviti igri celotnega ansambla ne gre spregledati niti dela Ivana Mignozziha, ki je uglašil ko-pično songov, ki so dajali predstavi še posebno obeležje.

Novost na knjižni polici

Vojan Rus:

Možnost

nove estetike

Možnost nove estetike Vojana Rusa je knjiga večjih razprav, v katerih znani slovenski filozof razpravlja o problemih sodobne estetike, zlasti v literaturi. Pri tem znova obravnava Kanta in Hegla, posebej se dotika Gramscijevih tez o umetnosti, pri tem pa se uvodoma dotika vprašanja ali je sploh možna nova estetika v našem socializmu. Avtor prihaja do zaključkov, da je potrebno razviti še neizoblikovano filozofijo človeka in dela. Le če izhajamo iz strukture človekovega dela dobimo razlago, kako se lahko umetnost dvigne od navadnega dela na povsem nove višine. Le če izhajamo iz zapletene celote človeka, odkrijemo nenadomestljivo vlogo umetnosti v graditvi človekovega sveta. Šele iz teh dveh izhodišč, iz človeka in dela lahko razložimo možnosti umetniških vsebin in oblik. Možnosti nove estetike niso v prekinutvi s sedanjo estetiko; ampak da na novih predpostavkah — teoriji človeka in dela —, dobimo nove odgovore na nova in stara vprašanja o umetnosti. Svojo praktično stran nove estetike pa Vojan Rus pokaže na vrednotenju slovenske literature o osvobodilnem boju in tolmači zanimiva izhodišča za to vrednotenje. Ob tem je z navedenim povezano še zadnje poglavje knjige posvečeno mitom in umetnosti v njem.

Sl. Ru.

PRISPEVAJTE
ZA DIJAŠKO MATICO

O igri «Preklete grablje»

NEVA LUKEŠ

Bila sem med tistimi, ki so se v nedeljo udeležili že tradicionalnega «Dneva emigranta» v Čedadu in skupno s številno domačo publiko spremljala in doživljala celotno prireditev, posebno še nastop Beneškega gledališča, ki se je tokrat predstavilo zopet z noviteto in sicer z veseloigro, obogateno z glasbenimi vložki «Preklete grablje» v zamisli in priredbi domačina Luciana Chiabudinija ter v režiji in v pripravi teksta Adrijana Rustje.

Ker sem sedela med občinstvom, lahko rečem, da so se v dvorani zabavali, nasmejali, da so igro razumeli, da jim je bila všeč, ker pač govori o njihovih problemih, o njihovem načinu življenja, skratka o njihovi stvarnosti. Da jim je bila še boljše razumljiva, je celotna zgodba potekala kar v štirih jezikih — v beneškem narečju, ki ga govorita oba glavna junaka, v furlanščini, v italijanščini in delno celo v nemščini. Zakaj to? Zato, ker se vsa zgodba začne v Beneški Sloveniji, odkoder sta oba junaka doma, v Furlaniji, kjer sta na neki kmetiji zaposlena, nato v Nemčiji, kjer delata kot izseljenca in nato zopet v rodni Beneški Sloveniji.

Zgodba je zelo preprosta, a domačemu prebivalstvu dokaj blizu, saj govori o problemu izseljenstva pa tudi o veliki navezanosti prebivalstva na svoj dom, na svoje kraje, na svoj jezik, na svoje običaje. Kot tako so jo sprejeli, jo razumeli in jo tudi spremljali z vidnim zadovoljstvom, predvsem ob zaključku, ko se oba junaka Celesta in Mario odločita, da si v svojem domačem kraju ustvarita skupno življenje in tu nadaljujeta z delom in, zakaj ne, tudi z iskanjem vseh tistih poti, ki bi pripeljale tudi druge izseljence na njihove domove.

Delo je, kot že vsa ta leta, odkar obstaja Beneško gledališče, režiral član Slovenskega stalnega gledališča v Trstu Adrijan Rustja, ki si je zamislil prav posebno, lahko rečem, izvirno izpeljavo celotne igre. Ves tekst je bil namreč predhodno posnet na magnetofonske trakove, vsi nasto-

pajoči so tako na odru le nakazovali svoje figure, vse je torej steklo brez zapletov, brez lapsusov, brez zastojev, ki pogosto pogojujejo razne premiere. Tudi kar zadeva slišnost, je bila ta zamisel celotne igre na playbeg, posrečena, saj je bila dvorana enakomerno ozvočena ter so nastopajoče dobro slišali in prvih, pa tudi v zadnjih vrstah.

Vpr.: Adrijan, zakaj tak način postavitve, je bilo prvo vprašanje, ki sem ga režiserju po predstavi zastavila.

Odg.: «Najbolj nas je pogojevala časovna stiska. Še oktobra sploh nisimo imeli zbranega teksta. Konec oktobra smo se odločili kako in kaj. Osnova za celotno igro je bila pesem, ki jo je Luciano Chiabudinij napisal za že tradicionalni «Semanj beneške pesmi». V njej nastopa Celesta, ki smo ji v naši igri dodelili glavno vlogo domačinke, ki si služi kruh v Furlaniji, nato v Nemčiji, a ki vedno sanja o svojem rojstnem kraju, v katerega se, po vseh mogočih dogodivščinah, tudi vrne in kjer si s svojim izvoljencem tudi ustvari dom. «Kako lepo je v naši Benečiji» zapoje na koncu «ko zapade sneg in si odrezan od sveta» — čista in grenka resnica, ki pa so jo poslušalci, skupno z nastopajočimi, sprejeli kot del svojega življenja, kot del vsakdana.»

Vpr.: Kako so sprejeli igralci ta, za njih povsem nov način igranja?

Odg.: «Tako, kot so sprejeli že vse moje ostale režije in poskuse vnašanja posebnega stila in načina igranja, ki naj bi bil domačemu prebivalstvu najbližji. Na vajah smo vrteli trakove, da so se teksta skorajda na pamet naučili, potem je bilo treba vlogo le zunanje skladno odigrati. To jim je dovoljevalo, da so bili v sami igri bolj sproščeni, saj jim ni bilo potrebno misliti na tekst in še na pev-ske vložke.»

Poskus je torej kar dobro uspel in Rustja meni, da ga bo lahko še kje uporabil, na primer pri kakšnih otroških igrah, kjer nastopajo, kot tudi v igri «Preklete grablje», živali in je igralcu težko govoriti skozi veliko in večkrat nerodno masko.

Vpr.: Kaj pa lahko še rečete o samem gledališču, ki bo januarja pri-

hodnje leto imelo za seboj kar deset let uspešnega dela.

Odg.: «Mislim, da je svoje poslanstvo v tem času še kar dobro opravilo. Devet del smo že postavili, lani celo «Hlapca Jerneja». Sedaj se seveda postavlja vprašanje, kako pa naprej. Gledališče nastopa sedaj redno na «Dnevu emigranta», pa še na proslavah 8. marca. To je vse premalo za njegovo rast, pa tudi za kulturno rast občinstva samega. Res je, da so bile vse igre posnete in tudi predvajane preko Radia Trst, vendar s tako majhno publiciteto in reklamo, da jih niti izvajalci, kje še navadni poslušalci v glavnem niso slišali. Vendar predstavlja ves ta material bogastvo, ki bi se ga dalo mogoče prenesti na kasete, pa potem predvajati v posameznih krožkih, društvih itd.»

Vpr.: Ko sem govorila z igralci in vodstvom gledališča, so mi vsi izrazili željo, da bi še nadaljevali s tem delom. Ste tudi vi tega mnenja?

Odg.: «Menim, da je Beneško gledališče zelo koristno in potrebno. Treba bo le najti pravilne prijeme, pravilno pot, po kateri se bo lahko razvijalo in pri tem pomagalo h kulturnemu razvoju celotne Beneške Slovenije. Ljudi, tudi mladih, ki so pripravljeni delati, ne manjka. Treba je le vse postaviti na pravo mesto.»

Naj to svoje razmišljanje o predstavi in svoj razgovor z Adrijanom Rustjo (da ne pozabim omeniti, da je glasbo pripravil Aleksander Vodopivec) zaključim s svojo, pa tudi z željo vseh, da bi lahko Beneško gledališče nadaljevalo z delom, ki je že dalo dobre sadove in ki bo lahko predstavljalo tudi v bodoče pomemben dejavnik v življenju Beneških Slovencev.

Pismo uredništvu

Zgodovinopisje in vprašanje fojb

Spoštovano uredništvo,

kot sem obljubil, vam pošiljam nekaj pripomb k oceni, ki jo je Jože Pirjevec napisal o knjigi «Comunisti a Trieste — un'identità difficile» s prošnjo, da jih objavite.

Kritik je seveda svobodni občan in kot tak izraža svoje misli brez zadržkov in cenzur. Vendar je Jože Pirjevec preveč pozoren na tržaške dogodke, na našo zgodovino in na posameznike, da ne bi vedel, da je zelo težko, če že ne nemogoče, še naprej vztrajati na dvoumnih stališčih ob tako dramatičnih povojnih dogodkih, kot je prav pojav fojb.

Ne more se torej obdolžiti za žalitev njegovega veličanstva (in torej tudi antijugoslovanstva) tistih, ki so, kot v tem primeru jaz, napisali, da so med žrtvami fojb tudi samo Italijani in to brez privedkov. Kajti v primeru takšnega obsojanja bi resnično nadaljevali s tabuji in bi vklelnili zgodovino.

Ne mislim, da je to Pirjevčeva volja, tako kot ne mislim, da ne ve za obstoj tolpe, ki je maja 1945 nekontrolirano ropala in ubijala (tudi ljudi, ki so jih pometali v fojbe), tako da so jo same jugoslovanske oblasti blokiral, aretirale njene poglavarje in jih dale ustreliti; to tik pred odhodom iz Trsta, točneje 12. junija istega leta.

Zgodovinopisje ni zato, da bi z besedami zgodovinarja obsojalo ali pa pomilostilo. Zgodovinopisje je zato, da

dopušča svobodo tistemu, ki bere, da si ustvari neko mnenje in da ocenjuje dogodke s svojo vestjo. Kar se mene tiče, čeprav nisem zgodovinar, menim, da nisem bil površen.

Pirjevec me vključuje med «meščanske» zgodovinarje tistih časov (to pa je površnost), češ da sem ocenil fojbe kot tipično tržaško zadevo. Čudno, da je spregledal nekatere citate, ki sem jih v svojem spisu navedel, in ki se nanašajo na podobne dogodke, ki so se pripetili v Istri leta 1943.

Gre za neprepredljive grozote v revolucionarnem in razburkanem obdobju? Morda ja, vendar naj Pirjevec pusti tudi meni tisto pravico do tesnobe, ki jo zahteva zase.

Prenehati je torej treba z enačbo, ki jo Pirjevec izvede: fojbe pomenijo načrtovan udarec italijanstvu Trsta. Če bi bilo tako, bi to bilo dvakrat, trikrat kriminalno. Jaz tega nisem nikoli mislil in to potrjujejo vsa moja včerajšnja in današnja politična dejanja.

Naloga zgodovinarjev je, da poglobijo to izjemno kočljivo poglavje iz naše polpretekle zgodovine. Tako bi mladi bolje spoznali, kako zgrešeni so danes vzroki, ki so privedli do okupacije šol v obrambo italijanstva Trsta pred ne boljše indentificiranim strašilom, ki naj bi se imenovalo dvojezičnost.

Naredimo torej, da ostanemo v Trstu, tako, da fojba v Bazovici ne bo ločevala duhov, ampak da bo pomenila danes in vedno opomin za mir in ne za maščevanje.

S prisrčnimi pozdravi
CLAUDIO TONEL

Namesto nagradnega žrebanja

NOVOLETNA PONUDBA NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vsi naročniki Primorskega dnevnika, ki bodo poravnali celoletno naročnino do 31. MARCA 1984 prejmejo

30% POPUST

za enkratni nakup knjig, plošč ali kaset iz kataloga ZTT.

S potrdilom o plačani naročnini se lahko takoj zgledate v

TRŽAŠKI KNJIGARNI, Ul. sv. Frančiška 20 v TRSTU

in na UPRAVI PRIMORSKEGA DNEVNIKA, Drevored 24 maggio 1 v GORICI

Tudi na ZSKD izpolnjujejo prošnje za podporo kulturnim dejavnostim

V zvezi z zakonom št. 68 z dne 8. 9. 1981 o razvoju in širjenju kulturne dejavnosti je dežela sama poverila pokrajinam nalogo, da neposredno in posredno s pomočjo ustanovam in društvom finančno podpirajo nekatere dejavnosti. Prošnje za finančne podpore morajo zainteresirane ustanove in društva predložiti do 1. januarja. Pokrajina je ob tej priložnosti izdala okrožnico, ki določa in pojasnjuje, kako naj bodo prošnje predložene. Okrožnica je na razpologo v pokrajinskih vrtnarici (Trg Vittorio Veneto in Ul. Geppa), društva pa jo lahko dvignejo tudi na sedežu ZSKD v Ul. Sv. Frančiška 20.

Pred današnjim zelo pomembnim sestankom v Rimu

Ali je usoda Ternija že zapečaten?

V Rimu bo danes popoldne morda odločilno srečanje o usodi škedenjske železarne Terni. Predstavniki družbe Finsider in enotne sindikalne zveze kovinarjev FLM bodo skušali po propadu zadnjega srečanja spet postaviti pogajanja na stvarnejše (in upamo tudi na bolj optimistične) tire, čeprav so perspektive za izhod iz krize, kot so nam povedali včeraj tržaški sindikalisti, zelo negotove.

Družba Finsider je namreč trdno namenjena odpustiti približno osemsto delavcev škedenjskega obrata, kar pomeni polovico zaposlenih. Železarna, po mnenju IRI, prinaša vsako leto približno štirideset milijard lir izgube in bi morala zaradi tega korenito preusmeriti svojo proizvodnjo v neke vrste alternativne surovine. To je bila sicer prvotna zamisel Finsiderja, sedaj pa kaže, da se je vse skupaj izjalovilo. Sindikati očitajo družbi in posredno tudi Craxijevi vladi, da je Italija brez vsakršnih načrtov za presnovo železarskega sektorja in da Finsider teži samo k nediskriminiranemu «kledenju» števila zaposlenih v teh obratih.

Delavci Ternija so se včeraj popoldne zbrali na skupščini in z veliko zaskrbljenostjo vzeli na znanje potek rimskih sestankov. O morebitnih protestnih akcijah bodo sklepali po današnjem sestanku med Finsiderjem in FLM.

Huda kriza pesti tudi obrata VM in CMI, katerih delavci so včeraj zjutraj demonstrirali po mestnih ulicah. Položaj je še bolj zaostrolo vodstvo obratov, ki je takoj po novem letu brez vsakršne utemeljitve (kaže pod samim pritiskom Finmeccanice) prekinilo pogajanja s sindikati kar zadeva umestnost in trajanje dopolnilne blagajne. Kot znano, je trenutno v dopolnilni blagajni 160 delavcev, v bližnji bodočnosti pa bi se jim morali pridružiti še drugi uslužbenci, večinoma uradniki. Vodstvo obratov nam sploh ni še sporočilo časovnih terminov dopolnilne blagajne, je izjavil sindikalist Mercuri, kar je skrajno nekorektno in nedopustno tudi če pomislimo na solidarnostne izjave in

na obveze, ki so prišle s strani krajevnih uprav in s strani deželne vlade.

Poseben vlak za smučarje

Uprava državne železnice je tudi letos predvidela poseben vlak za smučarje, ki v nedeljah obiskujejo Karnalsko dolino. Prvi «beli» vlak bo odpotoval prihodnjo nedeljo z naslednjim urnikom: odhod iz Trsta ob 7. uri, prihod v Ovčjo vas ob 10. uri, v Žabnice ob 10.08, v Trbiž ob 10.14. Zvečer bo vlak odpotoval iz Trbiža ob 16.30, v Trst pa bo prispel ob 19.36. Cena vozovnice je 10.300 lir, za otroke (do 12. leta) pa 6.400 lir.

Na oddelku za geometre spet pouk

Na oddelku za geometre, ki je bil tudi včeraj zaprt zaradi nezadostnega števila slug na šoli, se bo danes spet pričel redni pouk. O vprašanju pomanjkanja slug na šoli, ki deluje v sklopu trgovskega tehničnega zavoda Zois, je včeraj razpravljala pokrajinski odbor. Kot znano ima zavod Zois po zakonskih določilih pravico do petih slug, doslej pa je imel na razpolago le tri. Ena sluginja je pred dnevi zbolela, tako da je ostal oddelk za geometre brez slug. Ravnatelj je moral zato v sredo zapreti šolo.

Pokrajinski odbor je sklenil, da dodeli šoli manjkajoči slugi. En sluga bo nastopil službo že danes; oddelk za geometre bo tako imel svojega slugo, kar bo omogočilo začetek pouka.

Zadovoljstvo nad nedavnimi ukrepi jugoslovanske vlade

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji zadnji seji obravnaval vrsto problemov, povezanih s krajevnim političnim položajem in še posebej glede nadaljnjega upravljanja tržaške občine in pokrajine, ki pripravljata proračuna za tekoče finančno leto. Od izida proračunskega glasovanja odvisi nadaljnji obstoj sedanjih odborov, ki sta, kot znano, manjšinska. Če bodo pri drugih političnih silah, ki niso soudeležene pri vodenju teh dveh krajevnih uprav težnje po odklanjanju konstruktivnega pristopa k upravljanju skupnih zadev, v lastno zapiranje ali skunjave po demagogiji, ne bo drugega izhoda kot komisarska uprava in nove volitve, piše v poročilu SSK.

Predstavnika SSK — pripominja izvršni odbor te stranke — sta v teh mesecih skušala v eni ali drugi obliki uveljavljati težnje in pričakovanja predvsem slovenskega prebivalstva zlasti na področju konkretnega uveljavljanja njegovih pravic. Tako je tržaška pokrajina tik pred novim letom po nalogu dežele porazdelila denarne podpore kulturnim društvom in ustanovam na osnovi deželnega zakona št. 68, in to po mnenju SSK, po najbolj možnih pravičnih kriterijih, ki jih dopuščajo obstoječi zakonski predpisi. To porazdelitev bi bila morala namreč opraviti pravzaprav že prejšnja uprava, saj so društva že meseca januarja predložila zadevne proš-

nje, vendar te naloge — kakor toliko drugih — ni bila zmožna izpeljati.

Izvršni odbor SSK je tudi z zadovoljstvom vzel na znanje, da je njegov dokument o problemu zakonske zaščite Slovencev naletel na vrsto pozitivnih odmevov v italijanskih krogih, o čemer dokazuje tudi videen poudarek, s katerim ga je v celoti objavil tukajšnji italijanski dnevnik.

S tem dokumentom je Slovenska skupnost želela po svojih močeh prispevati k stvarni informaciji italijanske javnosti predvsem v Trstu. Zato bo gotovo potrebno izvesti še druge pobude v tej smeri oziroma s tem namenom po objektivnem osveščanju pripadnikov večinskega naroda. Po drugi strani pa beležimo — nadaljuje tiskovno sporočilo izvršnega odbora SSK — da so zlasti krogi, ki vodijo Listo za Trst, zaostriili svojo kampanjo proti slovenski manjšini, s čimer hočejo očitno ustvariti začaran krog v zvezi z globalno zaščito in jo končno preprečiti.

Končno je pokrajinski izvršni odbor SSK z zadovoljstvom vzel na znanje zadnje ukrepe zveznih jugoslovanskih oblasti, s katerimi so odpravili omejitve za prosto prehajanje meje prebivalcev v maloobmejnem pasu. Po teh sprostih je pričakovati, zaključuje SSK, da se bodo vsaj delno popravile škodljive posledice enoletnih omejitev.

Župani okoliških občin pri predsedniku pokrajine

Na pobudo predsednika pokrajinskega odbora Claricija so se sestali prejšnje dni župani vseh okoliških občin, predsednik Kuške gorske skupnosti in predsednik Sklada za Trst. To je prvič, da se pokrajinska uprava posvetuje z župani okoliških občin, katere zastopa v omenjenem skladu. Kot je poudaril Clarici, so prispevki Sklada dopolnilo deželnega finansiranja, prošnje zanje pa mora pokrajina predložiti do 31. januarja. Namen tega in bodočih srečanj je spoznati potrebe posameznih občin in vskladiti načrtovanje na različnih področjih.

V morje bodo skočili iz protesta proti prepovedi uživanja hašiša

Odbor proti prepovedi uživanja mehkih drog (hašiš in marihuana) bo tudi letos, že tretjič zapovrstjo, priredil v Barkovljah protestno manifestacijo: pred kopališčem Topolini bodo njegovi člani, kljub zimski temperaturi, skočili v morje in zaplavali. Javnosti si lahko ogleda zanimivost v soboto ob 13.30. V komunikaciji odbor tudi zahteva bolj človeške metode preiskav o uživalcih nevarnih mamil in v prvi vrsti izsleditev mafijskih voditeljev trgovanja s težkimi drogami.

Deželni svetovalec Cavallo (DP) zahteva uveljavitev referendumov

Deželni svetovalec stranke Demokrazia proletaria Cavallo je zahteval, da se med vprašanja, ki jih bo obravnavala prva svetovalska komisija pod vodstvom Dominicija, vključijo tudi zakonski osnutki o izvajanju referendumov za odpravo nekaterih deželnih zakonov. Cavallo je sploh zahteval, da se v omenjeni komisiji zagotovi zakonskim predlogom, ki so sad ljudske volje, ustrezna pozornost.

Navedene zakonske osnutke je predložilo pet svetovalskih skupin, med njimi tudi skupina DP. Cavallo je v pismu Dominiciju obžaloval, da se v preteklih zakonodajni dobi ni hotelo razpravljati o tem vprašanju, čeprav je bil takrat predložen zakonski osnutek, ki ga je podpisalo nad 16.000 ljudi.

Pisma uredništvu

Kdaj poimenovanje borštanske šole po Danilu Petarosu - Lisjaku?

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika, proslava borštanskega bunkerja in podpis listine o pobratenju med borci iz Boršta in Zabrežca in borci z Mosta na Soči je bila res posebno doživetje. Menim, da je proslava borštanskega bunkerja 10. januarja 1945 postala v Bregu ena tistih obveznih spominskih datumov, ki ima v naši zavesti podobno vrednost kot dan mrtvih ali kakšen posebno pomemben in občuten praznik. Lik štirih mladeničev, ki jim je bunker pomenil zadnjo postajo pred usodnim spopadom s sovražnikom, se, vsaj v meni, sopolstavlja z likom drugih štirih mladeničev, ki so s svojo nasilno smrtjo na bazoviški gmajni razgrel duhove vse demokratične in svobodoljubne Evrope.

V nemirnem času, ki iz dneva v dan vse huje preti z atomskimi konicami, postaja mir in svoboda vrednost, ki iz simbolnih pomenov prerašča v nujnost, do katere imamo vsi brezpogojno odgovornost. Mir in svoboda sta vrednoti, ki sta se uresničili z zmago nad tistimi, ko so ju hoteli ali odvzeti ali vsaj bistveno kratiiti. Zasluge za zmago nad

silami sovraštva in vojne pa nosijo v prvi vrsti padli borci.

Tem borcem gradimo še danes spomenike in postavljamo spominske plošče, ker se zavedamo vesoljne vrednosti njihove žrtve. Čas, ki ga bomo preživel v svobodnem svetu bo njihovo daritev vedno bolj orednotil, ker raste njen dejanski pomen.

Te misli se mi porajajo, ko ugotavljam, da sta že dve šoli poimenovani po junakih borštanskega bunkerja, v Šempolaju po Stanku Grudnu, v Mostu na Soči pa po Dušanu Munihu. Kako to, da v Borštu, kjer se je vsa tragična dogodivščina odigrala, in kjer se vsako leto spoštljivo poklonimo žrtvam bunkerja, šola še ni poimenovana po Danilu Petarosu - Lisjaku? Vem, da se je pred leti zadeva že premikala, da pa se je zaradi nekih protipredlogov zasenčila in nato nasedla. Menda bi ponovno kazalo sesti za mizo in si razčistiti pojme. Danilo Petaros - Lisjak postane lahko za mlade, ki zahajajo v šolo brez imena, lik borca za mir, za pravičnost, za sožitje. Danes veliko govorimo, da je mladina brez idealov in da se ne zanima za nobeno stvar. Toda — ali ni naloga, da mladim in najmlajšim pokažemo, kdo je vreden njihovega občudovanja, naša? Da jih podučimo, kdo je bil tisti, ki je pokazal pot k vrednotam, ki se ravno v današnjem času omalovažujejo. Kot je bil v vojni Danilo borec za mir, tako so danes njegovi preživelci soborci, borci za mir. In to je nujno, da ostane nekeje zapisano — v srcih naših mlčkov, ki dan na dan prestopajo vrata hrama učenosti. Mnenja sem, da je ravno tem mlčkom treba pokazati domače ljudi, ki nekaj pomenijo, da bo iz okolja, ki ga poznajo in obvladajo, rastle njihov ponos in njihov občutek pripadnosti nečemu pomembnemu ali vsaj enakovrednemu tistemu, kar ponujajo knjige in učbeniki.

Mislim, da, tako kot jaz, marsikateri občani Doline in Brega pričakuje, da se bo zaplet okrog poimenovanja borštanske osnovne šole ugodno in tudi pravično rešil.

Hvala lepa za gostoljubje

s spoštovanjem
Boris Pangerc

● Mednarodni center za teoretsko fiziko bo v sodelovanju s sekcijo mednarodne agencije za jedrsko energijo na Dunaju priredil od 16. januarja do 3. februarja izpopolnjevalni tečaj o računalniškem jeziku.

● V ponedeljek, 16.1., ob 18.30 se bo na Proseku sestal zahodnokraški rajonski svet. Na dnevnem redu ima obravnavo podrobnih regulacijskih načrtov za Prosek in Kontovel.

● V veliki dvorani liceja «Dante Alighieri» bo v sredo, 18.1., ob 18.30 skupščina o problemu ostarelih v našem mestu, ki jo prireja rajonski svet za Novo mesto - Staro mitnico.

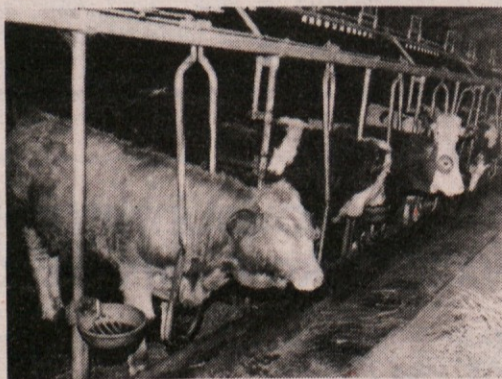
Iz pogovora z vinogradnikom iz Praprota Danilom Lupincem

Zadružni hlev, avifavnistični park, zaščitni znak DOC...

Kraški zadružni hlev, avifavnistični park pri Štivanu, zaščitni znak — DOC — za kraška vina: vrsta zanimivih in aktualnih vprašanj, o katerih smo se pogovorili v enem od redkih «odmorov» s podjetnim kraškim vinogradnikom iz Praprota Danilom Lupincem. Gre za vprašanja, s katerimi se Lupinc neposredno ubada že dalj časa, saj so direktno povezana z njegovo dejavnostjo.

Najprej sva začela pogovor o Zadružnem kraškem hlevu; pobuda o njegovi izgradnji se je porodila skoraj pred dvajsetimi leti. Takrat se je namreč dogajalo, da so številni lastniki z veliko lahkoto prodajali svojo zemljo in to tudi po precej nizkih cenah. Da bi se zoperstavili temu pojavu, se je skupina iz Praprota odločila za izgradnjo hleva, s čimer bi vsaj delno zajela tako odtujevanje slovenske zemlje. Hlev je bil ustanovljen leta 1958, torej pred dobrimi petnajsetimi leti; delovati pa je začel leta 1979, ker je med tem časom moral premostiti celo vrsto birokratskih težav. Pri tem ni moč mimo dejstva, da bi z boljšo politično voljo pristojnih oblasti lahko začel delovati mnogo prej, ko so bili pogoji tudi mnogo bolj-ši in ko bi si člani zadruga s to dejavnostjo lahko tudi kaj pomagali.

V kraškem zadružnem hlevu je sedaj okrog 360 bikcev; v njem jih redijo od sedem do osem mesecev, dokler ne dosežejo okrog 550 kg teže; nato pa gredo v prodajo. V hlevu imajo enega stalno zaposlenega delavca, veliko pa morajo pomagati tudi sami člani, saj bi zadruga v nasprotnem primeru ne mogla oprav-

Bikci v Kraškem zadružnem hlevu

ljati svoje dejavnosti. Delo njegovih članov je neprecenljive vrednosti za sam njen obstoj. Sam Lupinc nam je s tem v zvezi povedal, da je v teku lanskega leta za zadrugo «žrtvoval» kar 862 ur dela, to je (če zaračunamo 40 ur dela na teden) skoraj 180 delavnih dni v cellem letu.

Eden glavnih problemov za delovanje hleva je nedvomno vprašanje krme. Še do lanskega leta so jo člani zadruga nudili zastoj, sedaj pa jim zadruga lahko izplača stroške; dogaja se tudi, da jo skupina kmetovalcev iz Saleža, Križa in Samatorce, ki ni včlanjena v zadrugo, sedaj oskrbuje s svojo krmo, v zameno pa od zadruga prejme hlevski gnoj, ki je za kmetovalce še tako potreben.

Pri tem pa se Danilo Lupinc neposredno poveže na vprašanje predvidenega avifavnističnega parka pri Štivanu. Ta park bi moral namreč zrasti na približno pet hektarov razsežnem zemljišču v bližini Ribiškega naselja, ki ga ima sedaj v najemu prav Kraški zadružni hlev. To zemljišče, ki je bilo povsem zapuščeno, je zadruga lepo počistila in ga tako uredila, da na njem lahko pridelajo približno eno tretjino krme, ki jo rabi za hlev. Zemljišče je prejela v najem od dežele, ne zna pa še, če ga bo lahko v te namene uporabljala tudi v prihodnje. Na njem se namreč že nekaj časa snujejo načrti o ustanovitvi avifavnističnega parka, ki naj bi predstavljal nekakšno naturalistično in turistično zanimivost devinsko - nabrežinske občine. O tem načrtu so mnenja še precej deljena, Danilo Lupinc pa nima glede tega vprašanja nobenega dvoma: tisto področje je po njegovem povsem neprimerno za avifavnistični park, saj nima pogojev, ki bi opravičili njegovo ustanovitev.

Danilo Lupinc je kmetovalec, ki je svojo dejavnost usmeril izključno v vinogradništvo; zato je bilo povsem razumljivo, da smo se z njim pogovorili tudi o vprašanju zaščitnega znaka kraških vin, ki ga neposredno močno zanima. Znano je, da kraška vina še niso uradno zaščitena, kot so na pr. druga v deželi. To je tudi razlog, da v naši pokrajini ni mogoče urediti novih nasadov trt: državni zakoni in določila EGS namreč prepovedujejo, da bi se lahko urejevali novi nasadi trt «navadnega» namiznega vina, ker ga je itak v

izobilju; novi nasadi so zato predvideni samo za tiste vrste vin, ki so zaščitene.

Zakaj pa kraška vina še niso zaščitena? Kamen spotike — seveda za posebno ocenjevalno komisijo v Rimu — je kraški teran; dogaja se namreč, da vino z imenom teran že dalj časa pridelujejo v ostalih pokrajinah naše dežele in ta nesmisel je celo utemeljen z zakonom. Kako to? Trto refošk, ki samo na Krasu daje vino teran, so nekakšni «strokovnjaki» iz krajevnega kmetijskega nadzorništva preimenovali v teran in jo kot tako začeli prodajati po celi deželi: iz nje predelano vino so seveda imenovali teran. Povsem jasno je, da takšno vino nima nobene zveze s kraškim teranom. Prišlo je tako do pravega absurda, da državni zakon dopušča nelojalno konkurenco tipičnemu krajevemu vinu, ki si je svoj sloves pridobilo prav zaradi posebnih klimatskih pogojev našega Krasa.

Jasno je, da se tudi v tem primeru dela krivica slovenskemu vinogradništvu. Kaj storiti za premostitev takega stanja? Lupinc je mnenja, da bi treba nastopiti v Rimu in «podrežati» pri posebni ocenjevalni komisiji, sicer bo celotna zadeva ostala na mrtvi točki.

V pogovoru s tem podjetnim vinogradnikom iz Praprota je stekla beseda še o drugih problemih, ki zadevajo kmetijski sektor; med vsemi pa je morda najbolj izstopal problem odnosa, ki ga imajo deželne oblasti do tržaškega kmetijstva, ki v deželnem okviru še vedno ohranja vlogo večne pelkele.

ALEKSANDER SIRK

Nesreča v središču mesta med demontom zidarskega odra Železje zgrmelo na ulico: štirje ranjeni

Kovinske cevi poškodovale osem parkiranih avtomobilov - Polne roke dela za tržaške gasilce

Prevelika obremenitev je bila verjetno glavni vzrok slikovite nesreče v Ul. Muratti v središču mesta, kjer se je včeraj, malo po 11. uri sesul zidarski oder. Železje se je odlepilo od pročelja 5-nadstropne stavbe, se nagnilo in zgrmelo na cesto, na ljudi in parkirane avtomobile. Trije mimoidoči in eden od delavcev, ki so razstavljali zidarski oder, so bili ranjeni. Na srečo njihove poškodbe niso hude. Železne cevi so poškodovale osem vozil, ki so bila parkirana na obeh straneh ceste in povsem »zaprla« ulico. Gasilci so morali poseči z varilnimi aparati, da so odstranili cevi s cestišča, nato pa so morali pritrditi ob pročelje še del zidarskega odra, ki je sicer zdržal pokonci ob poslopju, a se je, pod težo desk in cevi, nevarno upognil: obstajala je namreč nevarnost, da se bo tudi ta del odra sesul na cesto, poseg gasilcev, ki so previdno potegnili z odra cevi in deske, pa je le-to preprečil.

Nesreča se je pripetila nekaj minut po 11. uri. Par ur prej so začeli delavci podjetja STEI, lastnik katerega je 20-letni Mario Cocolet z Drevoreda Sanzio 30, z demontom zidarskega odra, ki so ga bili zgradili za prepletkanje pročelja stavbe v Ul. Muratti 3, manjši ulici, ki povezuje Ul. Crispi z Drevoredom XX. septembra. Večnadstropni zidarski oder je bil visok približno 26 metrov. Delavci so se lotili demonta le dela železne konstrukcije: šlo je za približno 20 metrov odra od hišne številke 3/A sredi Ul. Muratti do številke 3/C proti Ul. Crispi. Demontirane cevi in deske so delavci kar prestavili na tisti del odra (na vogalu z Ul. Crispi), ki bi ga morali razstaviti šele kasneje. Prav to je verjetno botrovalo nesreči.

Na tem delu zidarskega odra se je namreč nakopilo na desetine cevi in desk, kar je seveda pomenilo vse večjo obremenitev za konstrukcijo.

Ob 11. uri so uslužbenci podjetja STEI razstavili zgradbo do višine približno 8 metrov, do prvega nadstropja. V višjih nadstropjih je bil oder »pritrt« s cevmi na pročelje poslopja, v višini prvega nadstropja pa ga med gradnjo niso pritrdili ob zid zaradi velikih izloženih šip, ki se dvigajo skoraj od pločnika do 1. nadstropja. V višini prvega nadstropja je ostal oder brez primerne opore na poslopje, teža, ki se je nabrala na drugem delu odra (na vogalu), je po vsej verjetnosti toliko obtežila cevi, da niso zdržale. Spodnje cevi odra so se upognile, železje se je nagnilo in treščilo na ulico.

»Vse se je zgodilo v trenutku,« nam je povedal v bolnišnici 72-letni Virgilio Mancinelli (Ul. Giuliani 1/2), eden od štirih ranjencev. »Jaz sem se takrat obračal na drugo stran ceste, proti baru Excelsior, ko sem slišal močan hrup in začutil udarec v glavo. Prebudil sem se v rešilcu Rdečega križa.« Mancinelliju so v bolnišnici s 15 šivi zašili rano na glavi in ga sprejeli na nevrokirurškem oddelku. Okreval bo v 20 dneh.

V nesreči je bila najhuje ranjena 58-letna Margherita Matassi Fedel s Senenega trga 5/1. Železna cev jo je udarila v glavo in po ramah.

V bolnišnico so jo prepeljali v nezvesti. Tudi ona se zdravi na nevrokirurškem oddelku in bo okrevala v mesecu dni.

V desetih dneh bo ozdravel 34-letni Ahmed Lary, delavec podjetja STEI maroškega porekla, ki si je med nesrečo zvil levi gleženj. Sprejeli so ga na ortopedskem oddelku. Četrtemu ranjencu, 72-letnemu Luigijsu Arancu iz Ul. Ovidio 4/2 so nudili le prvo pomoč. Opraskal se je po rokah in se udaril po rami, prsnem košu in po bradi. Ozdravel bo v 10 dneh.

Železje je poškodovalo osem parkiranih vozil: lancio delto TS 251411, fiat 500 TS 196764, dostavno vozilo fiat TS 196968, renault TS 167083, citroen DS GO 110494, alfaromeo giulia TS 206725 in fiat 128 TS 169205. Škoda na avtomobilih je precejšnja.

Medtem ko so policisti in mestni re- darji zaprli Ul. Muratti in onemogočili radovedni množici, da bi se približala delu odra, ki je zdržal pokonci, a je bil z vsemi demontiranimi cevmi in deskami nevarno nagnjen na del ulice na vogalu z Ul. Crispi, so si začeli tržaški gasilci (prispele je pet ekip z avtomobilskim žerjavom) z varilnimi aparati utirati si pot med železje in ga odstranjevati. Njihovo delo se je zavleklo vse do noči, saj so morali najprej pritrditi nagnjeni del zidarskega odra ob po-

slopje; šele nato so lahko spravili z odra odvečne deske in cevi.

Nadzorništvo za delo je že včeraj začelo s preiskavo o vzrokih nesreče, ki jo vodita inž. Sassonia in inž. Da Pozzo. Načelnik nadzorništva inž. Bonetti nam je včeraj povedal, da je podjetje Alberti, ki že nekaj mesecev pleska celotno poslopje v Ul. Muratti, naročilo podjetju STEI naj postavi zidarski oder, da bodo lahko delavci opravili pleskarska dela. Podjetje STEI je predstavilo nadzorništvu načrt o gradnji zidarskega odra, kot

to predvidevajo predpisi, ki ga je nadzorništvo tudi odobrilo. Med demontom odra se je očitno nekaj zataknilo. Preiskovalna komisija bo morala sedaj točno ugotoviti vzroke.

Sporočilo uslužbencem podjetja Calza Bloch

Enotno sindikalno tajništvo tekstilnih delavcev poziva vse uslužbence podjetja Calza Bloch, da se čimprej

V nedeljo v Avditoriju

Okrogla miza o odnosih med Italijani in Slovenci

Kot smo že napovedali, bo v nedeljo zjutraj ob 10. uri v tržaškem Avditoriju zelo zanimiva in aktualna okrogla miza o odnosih med Italijani in Slovenci ter o uveljavitvi strpnosti in enakopravnega sožitja v našem mestu in v Furlaniji-Juljski krajini na sploh. Srečanje prireja deželno vodstvo KPI, uvodno poročilo pa bo podal partijski deželni tajnik Rossetti. Na okrogli mizi bodo sodelovali deželni tajnik PSI posl. Francesco De Carli, bivši ravnatelj Piccola Ceschia, bivši ravnatelj tukajšnjega sedišča RAI Botteri, ravnatelj SLORI in univerzitetni profesor Darko Bratina, zaključke pa bo podal predsednik komunističnih senatorjev in član vsedržavnega vodstva KPI Chiaromonte. Slednji se bo v soboto srečal z deželnim vodstvom KPI, sestel pa se bo tudi s predstavniki Unije Italijanov za Istro in Reko.

Pojasnila KZE občanom ki so oproščeni takse na zdravila

Krajevna zdravstvena enota sporoča, da z novim letom niso več veljavna potrdila, s katerimi so bili občani, ki imajo manj kot 4 milijone in pol lir letnega dohodka, oproščeni takse na zdravila in laboratorijske izvide. Obenem priporoča vsem, ki že-

lijo obnoviti ta dokument, naj se za overovitev podpisa obrnejo na najbližji urad Saub, oziroma na tiste, ki jim je ugodno dostopen z ozirom na prevozna sredstva. S tem ukrepom KZE upa, da se bodo skrhale dolge vrste čakajočih v osrednjem uradu Saub v Ul. Nordio.

KZE nadalje obvešča, da vojnim, civilnim in delovnim invalidom, slepim, in gluho-nimim ni treba obnoviti omenjene izjave.

● Na pokopališču pri Sv. Ani bo v kratkem na voljo za nove pokope del polja XIV, kjer so pokopani posmrtni ostanki umrlih v obdobju med 22. novembrom in 11. decembrom 1973.

Tisti, ki želijo prenesti posmrtno ostanke svojcev drugam, se lahko obrnejo na pokopališko upravo ali pa na oddelek za javna dela tržaške občine, Prehod Costanzi št. 2, četrto nadstropje, soba št. 427, še danes, 13. januarja od 8. do 10. ure. S seboj morajo imeti osebno izkaznico ali odgovarjajoči dokument in davčno številko. Po omenjenem datumu bodo posmrtni ostanke prenesli v občinsko kosilnico, kjer jih ne bo več mogoče razpoznati.

● Sekcija KPI za Sv. Vid priredi danes ob 18. uri na sedežu v Ul. Carli 8 javno zborovanje o problemih tržaškega gospodarstva. Udeležil se ga bo član tajništva Giorgio Canciani.

Koncert dua Ribarska-Šimatović

Šola Glasbene matice priredi drevi ob 20.30 v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29 koncert, na katerem bosta nastopili kontrabassista Rumiana Ribarska in pianistka Mira Flis - Šimatović. Predstavili bosta skladbe Giovannina, Dittersdorfa, Sveteja in Novose'a.

V kinu Alcione koncerta rock skupin

Združenje proti nasilju in glasbene skupine, ki nastopajo pod skupnim imenom «Il posto delle fragole», že dalj časa sprašujejo po prostorih, kjer bi se lahko združevali, vadili in imeli koncerte. Zaenkrat so povsod naleteli na gluha ušesa, čeprav je v Trstu, kot smo poročali prejšnje dni, veliko javnih poslopij, ki so prazne in neizkoriščene. Edino, ki se je odzvalo, je združenje «Priatelj avtorskega filma» (AIACE). Mladim bodo brezplačno nudili kino-dvorano Alcione, kjer bodo lahko imeli dva koncerta. Prvi je napovedan za 24. januar.

Velik uspeh razstave «Caput Adriae»

Sedemindvajset tisoč ljudi si je ogledalo lani med avgustom in decembrom razstavo prazgodovinskih izkopnin «Caput Adriae», ki sta jo na gradu Sv. Justa priredili tržaška občinska uprava in turistična ter letovišarska ustanova. Toliko je bilo namreč prodanih vstopnic, h katerim pa je treba prišteti še nekaj tisoč osnovnošolskih otrok, ki so si razstavo ogledali brezplačno.

Večer diapozitivov o Indiji in Šri Lanki

Drevi ob 20.15 bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška večer diapozitivov o Indiji in Šri Lanki, ki ga prireja fotografski krožek Foto Trst 80. Njihov avtor je Fabio Gergolet iz Doberdoba, ki končuje študij na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, poleg tega pa se rad »potepe« po svetu. V Aziji se je mudil preteklo pomlad, izkušnje in doživlja s tega potovanja pa je opisal v podlistku, ki je do pred kratkim izhajal na straneh našega dnevnika. Večer bo zato še posebno zanimiv za tiste, ki so ga brali pa tudi za vse ostale, ki bodo skozi oko fotografske kamere in iz pripovedi o osebnih doživetjih, pobjleže spoznali »deže'o nasprotij« Indijo in svojstveno Šri Lanko.

● Kulturni krožek «Istria» priredi v ponedeljek, ob 18. uri v dvorani Riva-rola v Ul. Manzoni v Miljah konferenco na temo: »Dejavnost središča za zgodovinske raziskave v Rovinju«. Udeležencem jo bo orisal ravnatelj središča, prof. Giovanni Radossi.

V okviru sporazuma o maloobmejni blagovni izmenjavi

Avtonomni račun - kontingenti za 1984

Oddelek za zunanjo trgovino pri vladnem komisariatu dežele Furlanije-Juljske krajine je sporočil, da je bil italijansko jugoslovanski sporazum z dne 31. marca 1955 z vsemi nadaljnjimi spremembami, ki zadevajo maloobmejni blagovni promet med Trstom na eni ter Bujami, Koprom, Sežano in Novo Gorico na drugi strani, vzajemno obnovljen za dobo ene-ga leta in bo stopil v veljavo s 15. januarjem.

Kar zadeva izvajanje sporazuma v razdobju 15. januar 1984 - 14. januar 1985 so bile potrjene izvršilne norme, ki jih je ministrstvo izdalo 20. aprila 1978. Kar zadeva nadalje carinske olajšave za izmenjavo blaga, ostaneta nespremenjeni listi «c» in «d», ki sta bili sprejeti 22. januarja 1981. Glede novih list «c» in «d» pa ostanejo nespremenjene norme, ki jih določa zakon 250, objavljen 14. maja 1971. Oddelek za zunanjo trgovino je zato sklenil, da bodo enkratno porazdelili kontingente, ki jih predvideva lista «c» omenjenega sporazuma.

Podjetja, ki bi rada sodelovala pri porazdelitvi kontingentov, bodo mo-

rala vložiti prošnjo do 15. februarja 1984. Podjetja, ki so bila že v preteklem letu deležna izvoznih dovoljenj, bodo v pričakovanju porazdelitve kvot za leto 1984 lahko zaprosila za ustrezen predljudem. Za vsa podrobnejša pojasnila se zainteresirana podjetja lahko obrnejo na oddelek za zunanjo trgovino — Vlada palača, Trg Unità (drugo nadstropje).

Odškodnine za poškodovana poslopja pri Dolgi kroni

Med gradnjo železniškega predora pod Dolgo krono so bila poškodovana nekatera zasebna poslopja. Kdor želi pojasnil o postopku za odškodnino, naj se udeleži skupščine, ki jo priredi miljska občinska uprava v soboto ob 9.30 v prostorih menze pri osnovni šoli v Žavljah. Prisoten bo podžupan Campagna.

Resolucija o nedavnih mazaških akcijah

Rajonski svet za Sv. Jakob se bo sestel v torek, 17. januarja, ob 20. uri v občinski izpostavi v Ul. Caprin. Na dnevnem redu ima med drugim tudi razpravo o resoluciji glede žaljivih protislovenskih napisov, s katerimi so »neznanci« pred tedni pomazali nekatere stavbe v mestu in v bližnji okolici. Resolucijo je predložila svetovalska skupina KPI.

Z motorjem trčil v motociklistko

Na Reški ulici je sinoči 19-letni motorist Alessandro Taddeo iz Istrske ulice 15, s svojim benelliem 125 trčil v 16-letno Marzio Petean, stanojučo na Rebri Mombeu 12, ki se je vozila na svojem motornem kolesu. Pri padcu se je huje poškodoval motorist, ki se je močno udaril v glavo in poškodoval drugod po telesu, nekoliko lažje pa se je poškodovala voznica motornega kolesa. Sprejeli so ju na nevrokirurškem oddelku tržaške bolnišnice, kjer se bo fant zdravil dvajset, deklica pa deset dni.

Zborovanje o univerzitetnem izobraževanju naših šolnikov

Sindikata slovenske šole - tajništvo Trst priredi drevi ob 20. uri v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3) sindikalno zborovanje, na katerem bo govor o popolnem univerzitetnem izobraževanju šolnikov. Vprašanje je za naše šolnike zelo aktualno, saj bo od njihove priprave odvisen nadaljnji razvoj naše šole. Pri tem se seveda vsiljuje vprašanje, na kakšen način zagotoviti slovenskim šolnikom univerzitetno izobrazbo. Sindikat je v tem pogledu mnenja, da se morajo slovenski šolniki izobraževati tudi na univerzitetni stopnji v slovenskem jeziku.

Odbor Sindikata je povabil na srečanje tudi predstavnike enotnega šolskega odbora, da bi se seznanili s problemom in tudi enotno podprli predlog.

Srečanje slovenskih in italijanskih dijakov

Vprašanja kulture miru in sožitja ter odnosi med italijansko in slovensko šolo bodo v središču pozornosti jutrišnjega srečanja slovenskih in italijanskih dijakov, ki se bo začelo ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Franciška 20). Srečanje prireja Mladinski odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Zveza komunistične mladine Italije. Uvodne misli bo sta podala Pavel Stranj in Stelio Spadaro. Poskrbljeno bo za prevajanje.

Šolski kompleks pri Sv. Ani nared septembra

Občinski odbornik za šolstvo Lucio Vattovani si je ogledal prejšnji dni šolski kompleks, ki ga gradijo pri Sv. Ani. Gradbeno dela so v glavnem pri kraju, v prihodnjih mesecih pa bodo dodelali notranjost in prostore ustrezno uredili. Po realističnih predvidevanjih bodo strukture nared septembra. Z novim šolskim letom bodo torej začele delovati tri sekcije otroškega vrtca in pa otroške jasli, kjer

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

DUŠAN KOVAČEVIČ

RADOVAN TRETJI

Bridka komedija o samoizdaji
Režija: **BORIS KOBAL**

DANES, 13. januarja, ob 16. uri
ABONMA RED H
JUTRI, 14. januarja, ob 20.30
ABONMA RED F
V nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri
ABONMA RED G

Gledališča

**SLOVENSKO STALNO
GLEDALIŠČE - Trst**

Danes, 13. januarja, ob 19. uri v Ilirski Bistrici E. Albee: GOSPA IZ DUBUQA; v ponedeljek, 16. t.m., na Goriskem srečanju malih odrov v Novi Gorici Dušan Kovačević: RADOVAN TRETJI.

AVDITORIJ

Od 17. do 22. januarja bo gostovala v Trstu skupina «Il Granteatro» gledališča Niccolini iz Firenc. Predstavila bo Moliérovo delo «Il Borghese gentiluomo». Režija Carlo Cecchi. Ravnateljstvo Stalnega gledališča je rezerviralo dve matineeji (19. in 20. januarja) za dijake. Cena za dijake 5.000 lir. Posamezne šole morajo do 13. t.m. sporočiti svoj obisk (tel. 567-201).

ROSSETTI

Danes, 13. januarja, ob 20.30. red 2. petek, bo Stalno gledališče F-JK predstavilo delo R. Rossa «Il pianeta incante» z Giuliom Brogijem. Režija R. Guicciardini.

VERDI

Danes, 13. januarja, ob 20. uri izredna predstava izven abonmaja dela Umberto Giordana «Andrea Chenier».

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Mala dvorana

Jutri, 14. januarja, ob 10. uri in ob 11.30: Ne bojte se velikih živali - lutkovna predstava.

Velika dvorana

Danes, 13. januarja, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Rumeni abonma in izven.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 «Despair». Režija Rainer Fassbinder.

Maxivideo 18.30 — 21.00 «Le nozze di Figaro». Mozart.

Ariston 16.00 — 22.00 «I misteri del giardino di Compton House».

Eden 17.30, 19.45, 22.15 «Mai dire mai». Sean Connery.

Fenice 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 «Segni particolari: bellissimo». A. Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.20 — 22.00 «Beauty». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 16.30 — 22.15 «Il tassinaro». A. Sordi.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 «The story of J. Welse». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 «Il ritorno dello Jedi».

Mignon 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Il libro della giungla», risani film.

Capitol 16.30 — 22.00 (tel. 726-813) «Morte in Vaticano». Barvni film, T. Stamp.

Aurora 16.30 — 22.00 «Flashdance».

Moderno 16.30, 18.20, 20.10 in 22.00 «Staying alive». Režija Silvester Stallone. J. Travolta.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 «La borghese golosa». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «La montagna sacra». A. Jodorowsky.

Radio 15.30 — 21.30 «Segretarie insaziabili». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alicione 16.00 — 22.00 «Lo spettacolo incomincia».

Razna obvestila

SKD Barkovlje sporoča, da bo danes, 13. januarja, ob 20.30 v društvenih prostorih seja odbora.

Pevci, godbeniki in recitatorji TPPZ P. Tomazič: danes, 13. t.m., ob 20.30 v Bazovici bo prva letošnja vaja. Prvi celovečerni koncert pa bomo imeli 21. t.m. v Krminu.

Tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča državne uslužbenice, in to učno in neučno osebje, ki je še v službenem odnosu ali že upokojeno, da napravi prošnjo naslovljeno na finančno nadzorništvo (Intendenza di finanza) v Trstu, za povračilo celotnega zneska, ki je bil plačan na račun draginjske doklade od leta 1974 dalje. Upokojeno šolsko osebje naj napravi prošnjo tudi za povračilo zneska zadržanega pri odpravnini. Prošnja je predložena na **nekolikovanem** papirju, rok za vlaganje prošenj zapade **30. aprila 1984**. Zainteresirani lahko dvignejo obrazce prošenj na šolskem skrbništvu, soba št. 4, vsak ponedeljek, sredo in petek od 11.30 do 13.30.

**SOLA
GLASBENE MATICE
TRST**

Koncert v Gallusovi dvorani
DANES, 13. t.m., ob 20.30, Ul. R. Manna 29

RUMIANA RIBARSKA
kontrabas

MIRA FLIS - ŠIMATOVIČ
klavir

Na programu: Giovannino, Dittersdorf, Svete, Novosel.

Vabljeni!

Včeraj-danes

Danes, **PETEK**, 13. januarja
VERONIKA
Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.44 — Dolžina dneva 9.01 — Luna vzide ob 12.35 in zatone ob 2.06.

Jutri, **SOBOTA**, 14. januarja
SREČKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 1 stopinja, zračni tlak 1014.9 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 50-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Silvia Gozzi, Stefano Bertetti, Erika Vegliach, Annarita Toffetti, Annalisa Bacci.

UMRLI SO: 90-letna Giustina Vremec vd. Sossi, 45-letni Riccardo Starc, 74-letni Nazario Cerni, 92-letna Maria Paludan por. Vatta in 70-letni Luigi Bevacqua.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski dvored 117, Ul. Combi 19, Sesljan, Bazovica, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Sesljan, Bazovica, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljsišča A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo obvešča, da 21. t.m. zapade rok za vložitvev prošnji za maturo.

Čestitke

LOREDANA KRALJ je za svojo prvo rojenko izbrala čudovito ime **BISERKA** Njej in novorojenki čestitajo ravnateljica, učno in neučno osebje učiteljsišča A. M. Slomšek.

Danes praznuje god **VERA KRALJ** od Domja. Vse najboljše in še veliko zdravja ji voščita hčerka Ervina in sin Jordan z družinama.

Danes praznujeta zlato poroko **ROZALIJA** in **ALFONZ GREGORI**. Vse najboljše jima kličejo sinova, snahi in vnuki.

MENJALNICA

vseh tujih valut

	12. 1. 84
Ameriški dolar	1.710.—
Kanadski dolar	1.365.—
Švicarski frank	761.—
Danska krona	165.—
Norveška krona	214.—
Švedska krona	205.—
Holandski florint	536.—
Francoski frank	195.—
Belgijski frank	26.—
Funt šterling	2.390.—
Irski šterling	1.865.—
Nemška marka	603.—
Avstrijski šiling	85.—
Portugalski eskudo	11.—
Španska pezeta	10.—
Japonski jen	6.—
Avstralski dolar	1.425.—
Grška drahma	11.—
Debeli dinar	11,50
Mali dinar	11.—

BICIB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 81-448

**Prireditve in sporočila
kulturnih društev
in organizacij**

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu - Peterlinova dvorana bo v ponedeljek, 16. januarja, pogovor o vlogi stanovske organizacije slovenskih duhovnikov na Tržaškem. Pogovor bosta vodila škofov vikar msgr. Lojze Škerl in kaplan Dušan Jakomin. Začetek ob 20.15.

Enotni odbor za mir za Kolonkovec in Rovte vabi na predvajanje filma «HIROSHIMA - NAGASAKI» jutri, 14. januarja, ob 17. uri v dvorani sedeža KPI v Ul. Costalunga 161 in ob 19. uri v dvorani društva Rovte - Kolonkovec v Ul. Monte Sernio 27. Film ni primeren za otroke. Vabljeni.

Vzhodnokraški mlajši mladinski pevski zbor obvešča, da se bodo pevske vaje spet pričele jutri, 14. t.m., ob 14. uri v Zadržnih prostorih na Padričah.

Foto Trst 80 priredi danes, 13. t.m., ob 20.15 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, **VEČER DIAPOZITIVOV O INDIJI** IN SRI LANKI. Predvajal jih bo mladi Doberdobec Fabio Gergolet, avtor istoimenskega podlistka v Primorskem dnevniku.

KD F. Venturini vabi na koncert Tržaškega okteta jutri, 14. januarja, ob 20. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

SKD Tabor - Opčine vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 13. januarja, ob 20. uri (drugo sklicanje pol ure kasneje).

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pokojnega Danila Žagarja darujeta družini Žagar in Ferluga 10.000 lir za osnovo šolo K. D. Kajuh.

V spomin na očeta Sava Sancina ob 17. obletnici smrti darujeta Sida in Vinko 20.000 lir za Dijaško matico.

Ob nabiralni akciji za gradnjo kulturnega doma - spomenika padlim v NOB v Briščikih so darovali Teodoro Ostrouška 20.000 lir, Luciano Verša 10.000 lir, Bruno Bresciani 10.000 lir, Ivo Grgič 10.000 lir, Miloš Mrak 10.000 lir, Pepko Milič 10.000 lir, Boris Danev 10.000 lir, Pino Zigon 20.000 lir, Viktor Sosič 10.000 lir, Mario Milič 10.000 lir, Ivan Milič 50.000 lir, Romano Purič 20.000 lir, Adriano Princival 10.000 lir, Walter Milič 10.000 lir, Srečko Sirca 10.000 lir, Anna Rustia 20.000 lir, Riccardo Vendramin 10.000 lir, Boris Husu 15.000 lir, Sergio Pičulin 5.000 lir, Nadia Babič 10.000 lir, Elena Bresciani 20.000 lir, Romano Danev 10.000 lir, Angelo Moro 10.000 lir, Milko Milič 15.000 lir, Pepi Milič 10.000 lir, Nicola Chiatti 10.000 lir, Teodoro Dell'Anno 10.000 lir, Albin Kralj 5.000 lir, Bernard Danev 10.000 lir, Oskar Milič 10.000 lir, Domenico Hrevatin 10.000

V BORSTU na št. 150 sta Raja in Danilo Glavina odprla prvič osmico.

PRODAM zazidljivo parcelo pri morju v bližini Reke. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro «Zazidljivo».

IŠČEM zazidljivo zemljišče 1000-1500 kv. m v občini Dolina. Telefonirati zjutraj na št. 825-506.

PRODAM 4 nove avtomobilske gume (112 abarth). Informacije na upravi PD v Gorici.

PRODAM kompletne smuči znamke Spalding, ženski smučarski komplet št. 44 in smučarske čevlje št. 37 ter različne slovenske in italijanske romane. Telefonirati od 12.30 do 13.30 na št. 824-951.

OSMICO je odprl Zoran Pangerc v Dolini št. 474.

AGENCIJA «Riviera» - tel. 224-426 išče manjšo kraško hišo na samem. Telefonirati od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

OSMICO ima do 24. februarja Robert Pipan iz Mavhinj.

NA PROSEKU prodajamo trgovino športne opreme (licenca 9 - 10 - 14 in prostor). Telefonirati na 225-053.

PRODAM avtomobil MINI METRO L, letnik 1982, prevoženih 21.000 km, v zelo dobrem stanju, za 5.800.000 lir. Telefonirati od 8. do 13. ure na 566-191.

IŠČEM v najem kemično čistilnico, po možnosti v mestni okolici. Pismene ponudbe pod šifro «Kemična čistilnica» na Primorski dnevnik - Oglasni oddelk - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst.

PRISTNO kraško hišo potrebno popravil prodam. Tel. 040/229-126 zvečer.

IŠČEM službo, sem prodajalka in pišem slovensko, italijansko in hrvaško; obvladam pisanje s strojem. Sprejemem vsakršno delo v dopoldanskih urah. Marija Bizjak, Ul. Gradnikove brigade 29, Nova Gorica - tel. 003865/26-326.

PRODAM pisalni stroj, tudi s slovenskimi črkami, 300.000 lir. Tel. 040/763-965 od 16. do 18. ure.

IŠČEM službo kot hišna pomočnica. Tel. 003866/25-213.

Razstave

Jutri, 14. januarja, ob 18. uri bo v galeriji «Cartesius» otvoritev razstave grafik slikarja Daria Delpina. Umetnika bo predstavil umetnostni kritik Carlo Milič. Razstava bo odprta do 26. t.m.

Do 21. januarja razstavlja v galeriji «Moderna» - Pasaža Rossoni slikar Danilo Ceccone.

V občinski galeriji - Trg Unità, bo v torek, 17. t.m., ob 18. uri otvoritev razstave slikarja Fabia Dellacha. Razstava bo odprta do 24. januarja.

lir za Društvo slovenskih upokojencev. Ob prvi obletnici smrti drage mame Marije Budin daruje hči Dragica z družino 25.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Stojan Kafol daruje 40.000 lir za ŠD Kontovel.

V počastitev spomina drage mame Marije Ban darujejo družina Ukmar in svojci 15.000 lir za Kulturni dom na Proseku.

V spomin na brata Maria Furlana daruje brat Vinko 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Pekarna Malalan daruje 20.000 lir v isti namen.

Ob 40. obletnici mučeniške smrti mladega partizana Marjana Štokes darujejo mama Marija, sestra Dorka in Ivanka ter brat Ivan z družinami 150.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku, 100.000 lir za sekcijo VZPI Prosek - Kontovel, 100.000 lir za sekcijo ZKMI Prosek - Kontovel, 100.000 lir za Godbeno društvo Prosek, 100.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk in 50.000 lir za ŠD Primorje.

Za pevski zbor Vasilij Mirk darujejo Marija in Mario Černjava 20.000 lir, Anica in Mirko Blažina 20.000 lir, Boris Puntar 20.000 lir in N.N. 10.000 lir.

**ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO**

ROMA — VIA G. B. MARTINI' 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo 9. januarja 1984, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika, bodo s 1. aprilom 1984 vnovčljive pri običajnih poverjenih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

Naziv posojila	Serija št.				
1977-1984 ovrednoteno I. emisija (<i>GALILEI</i>) s poviškom, ki bo objavljen v prvi polovici marca;	2	3	4	6	8 — 9
	15	26	44	53	
1977-1984 ovrednoteno II. emisija (<i>KELVIN</i>) s poviškom, ki bo objavljen v prvi polovici marca;	2	8	9	10	16 — 18
	20	23	31	32	39 — 40
	43	44	46	48	53 — 54
	58	60			
12% 1978-1985 (<i>GAUSS</i>) «alla pari»	4	5	7	9	10 — 17
	21	24	30	31	32 — 33
	40	41	44	45	46 — 48
	50	51	52	54	56 — 63
	70	72	73	74	76 — 77
	79	80	82	84	85 — 86
	91	95	96	97	101 — 104
	116	121	125	126	130 — 131
	132	137	139	142	143 — 144
	145	148	150	152	153 — 157
	158	159	160	161	165 — 169
	179	184	186	190	192 — 193
	194	195	200		

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponi z zapadlostjo od 1. oktobra 1984 dalje. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

Na otvoritev nove **OPTIKE MALALAN**

ki bo **jutri**, 14. t.m., od 16. ure dalje na **OPČINAH**, Proseška ulica 6

vijudno vabim vse prijatelje in znance.

Milko Malalan

FILM ■ FILM ■ FILM

Ureja Kinoateljje

Filmi na TV zaslonu

Ta teden je tretja televizijska mreža pričela dolgo serijo (približno 50) tako imenovanih filmov «noir». Paul Schrader je opredelil in označil tematske in tehnične značilnosti tega toka v eseju, objavljenem na reviji «Film Comment» leta 1972. Film «noir» nastane v Hollywoodu ob koncu druge svetovne vojne in prvi filmarji, pobudniki tega toka, so nemški in srednjeevropski izseljenci Karl Freund, Fritz Lang, Wilhelm Dieterle, Billy Wilder, Robert Siodmak, ki prinašajo s sabo (vsaj nekateri) izkustva nemškega ekspresionizma. Po Schraderju se obdobje filma «noir» začneja z «The Maltese Falcon» (1941) Johna Hustona in končuje z «Touch of evil» (1956) Orsona Wellesa. V teh letih se razlikujejo tri periode: prva ima značilnost, da je protagonist vedno privatni detektiv, «private eye», detektiv, ki nima profesionalne etike in uporablja iste metode kriminala (literarna osnova teh filmov so romani D. Hammetta in R. Chandlerja); v drugi vlogi detektiva nadomestita vojni veterani z ekzistencialnimi krizami, ki se vprašuje čemu se je boril; tretja perioda pa obsega «skicofrenične» filme, kjer izstopa grobo nasilje, primer je «Kiss me deadly» R. Aldricha. Film «noir» zaokvirimo v obdobje New Deal in maccarthizma v obdobje krize ameriške družbe. Ko ta oživi in dobi s Kennedyjem nova upanja in ideale, film «noir» izgine.

Ponovno se pojavi v letih 70, po Vietnamu in letu 68, s filmom «Klute» A. Pakule, sledijo mu «Taxi driver» M. Skorseseja (scenarij je napisal P. Schrader - avtor omenjenega eseja), «Yakuza» S. Pollacka, «Obsession» B. De Palma, «Chinatown» Polanskega.

RAI 3 je serijo že začela z «Thunderbolt and Lightfoot» (Un calibro 20 per lo specialista) Cimina in «Laura» (Vertigine) Premingerja, v prihodnji tork pa bo «Obsession» (Complesso di colpa) De Palme, v programu so še «Scarlet street» F. Langa, «High sierra» Walshe, «Force of evil» Polanskega in drugi.

VIVA ZAPATA, 1952

Režija: Elia Kazan.

Igrajo: M. Brando, A. Quinn in drugi.

Italia 1, v ponedeljek, 16. januarja, ob 23.35.

Biografski film o mehiškem revolucionarju Emiliano Zapatu, ki je vodil skupno s Pancho Villo narodno vstajo v Mehiki leta 1909 proti diktatorju Diazu. Vzbudil je več političnih polemik, kajti dokazuje dejstvo, da vsaka revolucija usodno propade. Pošteni in prepričani revolucionarji (Zapata, Madero) pa postanejo mučniki revolucije. Zapata je nekako opravičilo Kazanu za njegov ideološki in politični umik iz vrst ameriške leve; angažiral se je v povojnih letih dokler ga ni Roosveltova oblast obsodila zaradi protiameriške dejavnosti. «Zanikanje» starih prepričanj, ki je pomeni mnogim konec umetniškega ustvarjanja, je Kazana spodbudilo, da je pričel globoko analizo moralne in intelektualne krize ne samo lastne temveč celotne ameriške družbe. Produkt ideološke spremembe so «A streetcar named desire» (1951), «Est of eden» (1955), «A face in the crowd» (1957).

ULTIMATUM ALLA TERRA, «The day the earth stood still», 1951

Režija: Robert Wise.

Igrajo: E. H. North, Patricia Neal, Michael Rennie in drugi.

Canale 5, v četrtek, 17. januarja, ob 1.25.

Prejšnji tork je Canale 5 zavrtela v popolnočnih urah znanstvenofantastičen film «The war of worlds» (Guerra dei mondi) H. G. Wellsa, ki ga je producirala Paramount po izrednem komercialnem uspehu filma «The thing» (La cosa, da un altro mondo) z takrat izredno vsoto 1 milijarde lir. Film sloni predvsem na dobro izdelanih efekti, za katere so uporabili 6 mesecev dela. V istem obdobju, a s popolno različnim izročilom je Wise zreziral «The day the earth stood still», eden najboljših znanstvenofantastičnih filmov, ki so prišli na italijansko tržišče. Cilj filma je obsoditi človeško urojeno «po-trebo» po vojskovanju. Vesoljsko bitje ima človeško fiziognomijo in opazimo že v začetku, da nima nobenih grdih namenov. Poslanstvo, ki ga je privedlo na zemljo, je obdržati mir v vesolju, kajti «tako so se zmenila vsa napredna bitja in če zemljani ne bodo spoštovali tega pravila bodo uničeni». Vendar politiki se izkažejo kot «primitivci», omejeni in trmast, se ne menijo za njegovo poslanstvo in le modrost in uravnovesnost znanosti (prof. Barnard) reši človeštvo pred popolnim polomom.

***

L'AFFARE DANTON,

«Danton», 1982

Režija: Andrej Wajda.

Igrajo: Gerard Depardieu, Wojciech Pszoniak, Anne Alvaro in drugi.

RAI 3, v petek, 20. januarja, ob 20.30.

Film iz leta 1982 so ga predstavili na beograjskem Festu in lansko leto na beneškem Bienalu. Wajda ga je pripravil že štiri leta in je pravzaprav nastal ob Depardieujevi vlogi Dantona. Gre za natančno kronološko izdelano biografijo francoskega revolucionarja in francosko revolucijo v obdobju 1793-94: revolucija ni več enotna, grave padajo pod giljotino, teror razbega Francijo, iztopata osebnosti Dantona in Robespierrea, prijatelja-sovravnika. Film je povzet po romanu «L'affaire Danton» Przybyszewskove, ki je v Franciji nezna- na avtorica. Scenarist J. C. Carriere pa se je za to delo zanimal, ker daje neobičajen pogled na francosko revolucijo. Igralčeve interpretacije vlog niso spontane, recitiranje je pretirano, kar se popolnoma spaja z vzdušjem revolucije. Pred snemanjem je bil namreč Wajda 18 mesecev na poljskem in opazoval tamkajšnjo revolucijo: «Ljudje so skušali drug drugega prepričevati ne samo z intelektom ampak s celim telesom». Očitno se torej Wajda sklicuje na sindikalne demonstracije na Poljskem ali pa bolj posplošeno na blokovsko politiko. Vzhod - Zahod, Danton - Robespierre. Na vprašanje, če je njegov film bolj psihološka analiza protagonistov revolucije ali politična analiza je Wajda odgovoril: «Psihologija je odločilna v zgodovinskem ali političnem filmu. Kajti s psihološko argumentacijo protagonistov gledalec ljubi ali sovraži jurake in se tako zanima za njihova mnenja in ideje».

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12.00 - Glasbeni potpuri; 13.00 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanjih, Tone Partljič: «Volk na madridskih ulicah»; 14.35 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: Giampaolo Coral: Sonata št. 2; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Nabožna glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutrnanji koledar; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav - Vremenska napoved - Cestne razmere - Ekonomska priporočila - Objave; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže; 13.45 Glasbene šole - Objave, kinospored, EP; 14.20 Primorski in zamejski zbori; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Dinar na dinar; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik - Objave; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.15, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Jutro ob glasbi; 7.00 Horoskop; 9.00 Štiri četrtine; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 12.50 Danes se govori; 14.00 Glasbeno popoldne; 14.32 Plesna glasba; 15.00 Kulturne novosti; 16.15 La Vera Romagna; 18.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutrnanja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem časa; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.30 Karavana; 15.03 Radiouno per tutti; 16.00 Aktualnosti; 18.30 Violončelist Pablo Casals; 20.00 Radijska priredba; 20.30 Carolina delle lacrime - radijska nadaljevanka; 21.03 Simfonična glasba; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutrnanja oddaja; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.48 Il racconto dei Vangeli; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Popoldanski spored; 18.32 Il caso Mascagni - nadaljevanka; 19.57 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate... opero Zlatorog Viktorja Parme?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Aram Hačaturjan: Gajane - odlomki iz baleta; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak - vmes: Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Pojemo in gode-mo; 18.15 Gremo v kino; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela... «Mladost v borbi za svobodo»; 20.00 Zakaj imamo radi?; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nokturmo - George Sand: Zima na Majorki; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Prvi kanal

12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Pronto... Raffaella?
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... Raffaella?
14.05 Po poteh Kalifornije - TV film
15.00 Primiissima - Kulturne aktualnosti Dnevnika 1
15.30 Šola in vzgoja: Zivljenje živali
16.00 Cartoni magici
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Forte fortissimo TV top
18.30 Colpo al cuore - TV film
19.00 Italia sera - dogodki in osebnosti
19.40 Almanah in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Loretta Goggi vodi oddajo «Quiz»
21.50 Dnevnik
22.00 G. Puccini «Turandot» - opera
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

12.00 Oddaja o prehrani
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Capitol - nadaljevanka
14.15 Tandem - vesti in radovednosti
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

14.35 Tandem - 2. del
16.30 Šola in vzgoja: Tečaj angleškega jezika
17.00 Zimski šport
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 Oddaja o modi in glasbi
18.30 Dnevnik - Sportne vesti
18.40 Le strade di San Francisco TV film
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.30 Western di cose nostre - 1. del
21.55 Dnevnik 2 - Vesti
22.05 Sindikalna tribuna
22.30 L'ultima occasione - glasbena oddaja
23.30 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

16.00 Šola in vzgoja
16.30 Cime tempestose - 4. del
17.35 Šola in vzgoja
18.05 Cento città d'Italia
18.10 Gli allegri pasticcion - TV film
18.25 Glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.35 «E il San Carlo va...» - 1. del
20.05 Šola in vzgoja
20.30 Becket e il suo re - 1. del TV priredbe
21.40 Dnevnik 3
22.15 Film tedna: Giudicatore voi

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

9.00 Čebelček Hlaček
9.25 Erazem in potepuh - otroška TV nadaljevanka
10.00 Zemljepisne posebnosti: Živali, ki jih ni nihče ljubil
10.50 Dogodivščine rumenega kovčka - film
12.05 Čenčarija
17.25 Poročila
17.30 Čez tri gore: Vokalni kvartet Spev
18.00 Modro poletje - mladinska nadaljevanka
18.25 Obzornik ljubljanskega območja
18.40 Pred izbiro poklica: Poklic v gumarstvu
19.05 Risanke
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik I
20.00 Marco Polo - TV nadaljevanka

21.25 Ne prezrite
21.40 TV kviz
22.45 Dnevnik II
23.00 Union City - film

Koper

14.00 in 16.30 Odprta meja
17.00 TVD novice
17.05 TV šola
18.00 Serijski film
18.50 Risanke
19.30 TVD stičišče
19.55 Budimpešta: drsanje na ledu
22.45 TVD Nocoj
22.55 Visoki pritisk - glasbena oddaja

Zagreb

9.20 Zimski spored za dijake
17.45 Sprehod s pesnikom
18.25 Kronika občine Reka
20.00 Marko Polo - TV nadaljevanka
21.20 Zabavno-glasbena oddaja
22.05 Kultura srca

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Dober dan Italija
9.00 Una vita da vivere - nadaljevanka
10.00 Rubrike
10.30 Alice - TV film
11.00 Rubrike
12.00 Help - nagradna igra
12.30 Bis - vodi Mike Bongiorno
13.00 Il pranzo è servito - vodi Corrado
13.30 Sentieri - nadaljevanka
14.30 General Hospital - TV film
15.30 Una vita da vivere - nadaljevanka
16.50 Hazzard - TV film
18.00 Il mio amico Arnold - TV film
18.30 Jenny e Chachi - TV film
19.00 Arcibaldo - TV film
19.30 Zig zag - kviz
20.25 Ciao gente - spektakel
23.00 Alla conquista del West - ponovitev
1.00 Lo spaccone - film igrata Paul Newman in Piper Laurie

RETEQUATTRO

8.30 Otroški program
9.30 Mr. Abbott e famiglia - TV film
10.00 Vicini troppo vicini - TV film
10.20 Arrivano i dollari - film
11.50 Fantasilandia - TV film
12.50 Casa dolce casa - TV film
13.20 Maria Maria - TV film
14.00 La villa bianca - TV film
14.50 Non voglio perderti - film
16.20 Sport - slalom
16.45 Otroški program
17.20 Il magico mondo di Gigi - risanke
17.50 Lobo - TV film
18.50 Marron Glacé - TV film
19.30 M'ama non m'ama - nagradna igra
20.25 Fantasia d'amore - film
22.40 Sport: Caccia al 13
23.00 Storia di tre amori - film

ITALIA 1

8.30 Risanke
9.20 Febbre d'amore - nadaljevanka
10.15 Veneri al sole - filmska komedija

12.15 Rubrika o dieti
12.20 Strega per amore - TV film
13.00 Bim, bum, bam
14.00 Cara cara - TV film
14.45 Febbre d'amore - nadaljevanka
15.30 Aspettando il domani - nadaljevanka
16.00 Bim bum bam
17.45 Galactica - TV film
18.45 L'uomo da sei milioni di dollari
19.45 Italia 1 - flash (samo Lombardija)
20.00 Il tulipano nero - risanke
20.25 Il meglio di Drive in
22.00 Qualcuno sta uccidendo i più grandi cuochi d'Europa - film
24.00 Il pirata dell'aria - film

TELEPADOVA

14.00 I Sullivan - TV film
15.00 Cuore selvaggio - TV film
16.00 Medical Center - TV film
17.00 - 19.30 Risanke
19.30 Buck Rogers - TV film
20.20 Jack London story - film
23.00 Medical Center - TV film
23.00 Ellery Queen - TV film
24.00 Film

TRIVENETA

12.30 Horoskop
12.40 The Bold Ones - TV film
13.30 - 14.30 Risanke
14.30 Parliamo di pesca
16.00 Filmski program
16.30 Salut Champion - TV film
17.30 Risanke
18.30 Ispettore Bluey - TV film
19.30 Vse o motorjih
20.30 Clandestina a Tahiti - film
22.00 O. P. Coupon
1.00 Horoskop
1.10 TV 7 Playboy

TELEFRIULI

13.30 TV film
14.00 Il lungo viaggio verso la notte - film
15.45 Risanke
18.55 Lassie - TV film
20.00 TV film
20.30 Il principe degli attori - film
22.20 Il volto del fuggiasco - film

Slikarski jubilej
Maria Vilharja

Pomemben umetniški jubilej je te dni doživel znani slovenski slikar in kipar Mario L. Vilhar, primorski rojak iz Postojne, saj ima te dni svojo šestdeseto samostojno razstavo v zagrebški galeriji «Dubrava». Razstava je prav v Zagrebu, kjer je Vilhar pričel pred 40. leti svojo umetniško pot. Ta pot je bila zelo bogata saj je slikar, če izvezamemo Jugoslavijo in Slovenijo, kjer tudi živi in dela (v Ljubljani in Piranu), razstavljal v Italiji (Gorica, Padova, Verona, Parma), na Danskem, v Avstriji, Švici in na Nizozemskem.

Med njegova pomembna dela moramo vsekakor všteti sliko «Postojnska jama», v kiparstvu pa 7 metrov visok spomenik «Prvi partizanski četi na Slovenskem», ki so ga odkrili v Ljubljani leta 1971. Vilhar je med drugim leta 1956 uvedel v kiparstvu na Slovenskem tehniko metalizacije.

Umetniškemu jubileju pa se pridružata še dva, in sicer 30 let njegovega uporabno-grafičnega dela in oblikovanja in ne nazadnje 30 let aktiv-

MARIO L. VILHAR

nega novinarskega dela. Vilhar je med drugim tudi predsednik Aktiva novinarjev občinskih glasil ljubljanske regije.

Omenjeni jubileji vsekakor zgovorno govorijo o Vilharjevem vsestranskem plodnem delovanju.

Precej več lažjih prometnih nesreč na cestah na Goriškem

Število smrtnih nesreč se v letu 83 ni bistveno spremenilo

Precejšen porast števila prometnih nesreč, zlasti nesreč lažjega značaja, precejšen porast števila ugotovljenih prekrškov in kaznivih dejanj. To sta osnovni ugotovitvi o dejavnosti prometne policije na Goriškem v lanskem letu. Število smrtnih nesreč se ni bistveno spremenilo. Pomeni to, da so avtomobilisti na Goriškem v zadnjem času manj disciplinirani, da se je povečala prisotnost in s tem dejavnost prometne policije, ali so vmes tudi drugi razlogi?

O teh vprašanjih je na včerajšnjem običajnem srečanju z novinarji govoril poveljnik zbora prometne policije za Goriško, podpolkovnik De Menech, ki je navedel tudi vrsto zanimivih podatkov in predlogov, kaj bi bilo treba storiti, da bi na splošno gledano visok davek, ki ga skupnost plačuje na račun motorizacije, zmanjšali na najnižjo možno stopnjo. V naši prostorsko sicer omejeni stvarnosti se zdi podatek o 14 smrtnih nesrečah, v katerih je umrlo prav tolikšno število oseb, mogoče nepomemben ali vsaj sprejemljiv kot nujno zlo. Drugače gledamo na to vprašanje, če upoštevamo dejstvo, da umre na italijanskih cestah: vsako leto okrog 10 tisoč oseb. Veliko več kakor v raznih vojnah, ki se, prav tako kakor nesreče, vsak dan bijejo v raznih krajih na svetu.

Kaj torej storiti, poleg običajnih preventivnih in represivnih ukrepov,

da bi bil promet na naših in vseh cestah varnejši, da bi bilo človeških in tudi materialnih žrtev manj?

Podpolkovnik De Menech je na včerajšnjem srečanju z novinarji v bistvu ponovil predloge iz lanskega in prejšnjih let. Cestni kodeks že zdavnaj ne odgovarja več stopnji motorizacije. Treba bi bilo zaostri način in pogoje za pridobitev voznškega dovoljenja, prilagoditi predpise glede varnosti (varnostni pasovi, prevoz otrok, varnostna čelada) predpisom, ki veljajo v drugih državah Evropske skupnosti, sprejeti strožje ukrepe glede kroženja tako imenovanih težkih tovornih industrijskih vozil. To seveda poleg stalnega izpopolnjevanja organika prometne policije in dodeljevanja najodobnejših sredstev za ugotavljanje prekrškov, kajti samo uniforma in okrogla tablica že vrsto let ne zadoštuje več.

Poveljnik prometne policije je predstavnikom tiska nato posredoval tudi vrsto podatkov. Tako so obhodnice v lanskem letu prevozile skoraj 350 tisoč kilometrov, posredovale v 671 nesrečah (leto poprej v 367 nesrečah), od katerih je bilo 14 smrtnih, 332 z ranjenimi osebami, v 325 primerih pa je nastala samo gmožna škoda. Občuten je porast tudi na področju denarnih in drugih sankcij, s čimer se sicer, po besedah podpolkovnika De Menecha, neradi hvalijo. V letu 83 so

ugotovili 21.182 prekrškov, leto poprej samo 17.835. Skupna vsota plačanih denarnih kazni dosega vrednost 455 milijonov lir in je za skoraj 60 odstotkov višja kakor leto poprej.

Skoraj podvojile so se sankcije za prekrške, ugotovljene z »auto veloxom«. Maksi globo je plačalo v lanskem letu 1065 voznikov, leto poprej pa samo 698. S tem pa se dejavnost prometne policije ne neha, kajti poleg glavne skrbi za zagotavljanje varnosti v prometu ima korpus v zadnjem času vedno več novih zadolžitev. Tako so v okviru opravljanja dolžnosti sodne policije aretirali ali prijaviili sodišču 482 oseb, izsledili 15 ukradenih vozil, izločili iz prometa 76 nevarnih ali sumljivih vozil, pregledali nad 24 tisoč vozil in preverili podatke 17 tisoč oseb.

Med novimi in dokaj zahtevnimi nalogami je v zadnjem času tudi skrb za zaščito zasebnega in javnega premoženja, zlasti redno nadzorstvo pred bankami, poštnimi uradi, zlatarnami in boj proti, za naše kraje novim oblikam kriminala, ki se razvija zlasti na avtocestah.

Ob koncu velja seveda pojasniti bralcem, da se navedene številke nanašajo samo na dejavnost prometa policije in da je treba sliko o stanju prometa na cestah na Goriškem dopolniti s podatki drugih organov, ki so prav tako zadolženi za nemoteno in kar se da varno odvijanje prometa.

Sodelovanje Gorice in Nove Gorice

Srečanje malih odrov drevi v Kulturnem domu

V palači Attems v Gorici bo danes ob 10. uri tretje srečanje Alpe-Adria o gledališki dejavnosti. Gre za nadaljevanje včeraj začtega simpozija v gradu Zemona pri Vipavi, na katerem sodelujejo gledališki strokovnjaki in kritiki, ki so prišli v Novo Gorico na 13. festival malih odrov.

Zvečer ob 20.30 pa bo v Kulturnem domu, vedno v okviru festivala malih odrov, nastopila gledališka skupina Teatro dell'Elfo iz Milana z igro »Razredni sovražnik«. Gre za eno predstav novogoriškega festivala. Nekatere predstave bodo, kot smo že poročali, v Gorici, tako v Kulturnem domu kot v Avditoriju.

Težave z osebjem na tehničnem zavodu Žiga Zois

V naši včerajšnji tržaški kroniki smo poročali o težavah s pomožnim osebjem na tržaškem trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois. S podobnimi težavami se ubadajo tudi na goriskem oddelku tega zavoda, ki je nastanjen v stavbi nekdanjega semenišča v Ulici Alviano. Kot je znano so to sekcijo odprli pred tremi leti in pol, začeni s prvim razredom. Le-

tos delujejo na tej šoli že štirje razredi, s prihodnjim šolskim letom bo šola popolna.

Težave pa imajo že več let z neučnim osebjem. Po pravilih bi morali imeti tri šolske slugе, v resnici pa imajo le eno. So tudi brez tajnice, kajti sedanja je bila vzeta v službo le začasno, za tri mesece. Njen rok je že potekel, sedaj baje nadaljuje z delom brezplačno. Prav tako manjka tehnični pomočnik, ki je tudi predviden v organiku.

Vodstvo šole in seveda dijaki ter profesorji pa seveda želijo da se te stvari normalizirajo. Zaradi tega pričakujejo več zavzetosti za reševanje teh vprašanj s strani pokrajinske uprave ter z odgovornih odborništev za šolstvo in osebje.

Zavarovati vodne števce pred mrazom

Uprava vodovodnega konzorcija CAFO opozarja uporabnike, da zavarujejo pred mrazom vodne števce in druge naprave na omrežju. Na to opozarjajo zlasti gradbena podjetja, ki imajo na gradbiščih zasilne priključke na vodovodno omrežje. V primeru škode na napravah, oziroma škode zaradi odtoka vode bodo zahtevali povračilo od uporabnikov.

● Tržaški župan Gino Saccavini je predsedniku deželne odbora naslovil pismo, v katerem zahteva čimprejšno sestavo posebne komisije, ki se bo ukvarjala z obravnavo vprašanj o vlogi in preosnovi podjetij z državno udeležbo.

Razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da bodo v ponedeljek, 16. t.m., ob 16. uri spet vaje otroškega pevskega zbora. Vaje bodo v Kulturnem domu.

Kulturno in športno društvo Naš prapor vabi danes, 13. t.m., ob 18.30 na predavanje kratkometražnega filma o lanskem zletu tabornikov v Sovodnjah. Film bodo vrteli v društveni dvorani.

Dobrodošna občinska uprava priredila tečaj plavanja za osnovnošolske otroke. Tečaj bo v plavalnem bazenu na Rojcah v Gorici. Do sobote vpišujejo na županstvu v Dobrodošo.

Danes napovedanega sestanka gospodarstev zadrage na Vrhu ne bo. Odložen je bil na ponedeljek, 16. januarja, ob 20. uri v gostilni pri Lovcu. Odbor gospodarske zadruge vabi člane in vse prijatelje na ta sestanek.

Razstavi o slovenskem šolstvu in o Partizanskem dnevniku si je mogoče v Kulturnem domu ogledati vsak dan od 17. do 19. ure.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—21.00 «I ragazzi della 56. strada». Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 «La chiave». Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 «Segni particolari: bellissimo». Adriano Celentano in Federica Moro.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Occhio, malocchio, prezzemolo e finocchio».

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Il piacere fino al delirio». Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE 18.00—22.00 «Finalmente è domenica».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—22.00 «Apokalipsa jutri». Italijanski film.

SVOBODA 18.00 «Ljubzenski trikotnik», francoska drama, in ob 20.30 «Lahka žena», ameriški erotični film.

DESKLE 19.30 «Orožje proti ugrabitljem», ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84-124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Sant'Antonio, Ul. Romana, telefon 40-497.

POGREBI

Danes v Gorici ob 12.30 Antonija Krašček vd. Colja iz splošne bolnišnice, ob 13.40 Maria Calligaris iz bolnišnice Janeza od Boga.

V Gradežu si prizadevajo dobiti veliko turistov

V Gradežu lanska sezona ni bila uspešna. V hotelih in drugih prenočiščih so zabeležili padec števila turistov, medtem ko se je število letih v sosednem kopaliskem kraju, v Lignanu, povečalo. Zaradi tega so se hotelirji v Gradežu v tej zimi lotili obsežnejše propagandne akcije, kajti ponovno želijo pridobiti turiste iz severnoevropskih dežel kot tudi Italijane. Najbrž je padcu števila nočitev botrovalo lanske zvišanje cen turističnih storitev.

Pred nekaj dnevi se je vodstvo združenja hotelirjev sestalo z novim predsednikom grške turistične ustanove. Pogovarjali so se o skupnih pobudah, o prisotnosti na raznih turističnih borzah v državah severne Evrope. Govorili pa so seveda tudi o cenah turističnih storitev v letu 1984, te se bodo zaradi inflacije spet zvišale. Več bo treba plačati tudi za razne storitve, za vstop na plažo, itd. Vse to pa bodo skušali letos zmanjšati na minimum.

Letos bodo v Gradežu uvedli novost. Skušali bodo pridobiti turiste v predsezoni in posezoni. Seveda po zelo znižanih cenah.

Drevi v Gorici občinski svet

V Gorici bo drevi ob 18.30 seja občinskega sveta. Svetovalci bodo preučili točke, ki so bile na dnevnem redu na prejšnji seji sveta. Poleg drugih so imenovanja občinskih zastopnikov v občinsko konzulto za-

kmetijstvo, imenovanje enega zastopnika v občinsko komisijo za trgovino, imenovanje enega člana upravnega sveta Goriškega sklada in imenovanje predsednika mestnega podjetja.

Prav to vprašanje je bilo predmet žgocnih polemik po zadnji seji občinskega sveta, dan pred iztekom starega leta. To mesto je prej imel socialdemokrat Agostino Candussi. Na jesen je izstopil iz PSDI in zapustil predsedniško mesto. Socialdemokrati so na njegovo mesto predlagali inž. Egona Lodattija, ki pa najbrž ne uživa veliko simpatij med svetovalci večine. Da bi najbrž preprečil vrsto belih glasovnic in tudi upoštevajoč dejstvo, da ni bilo takrat v dvorani prisotnega svetovalca, ki bi Lodattija predlagal, je župan Scarano prekinil sejo. To je vzbudilo precej protestov pri socialdemokrati. Drevo bi bil moral torej biti Lodatti izvoljen.

Ogled ladjedelnice

V okviru boja delavcev tržiške ladjedelnice v obrambo delovnih mest, bodo jutri v tem podjetju izpeljali neobičajno akcijo. V dopoldanskem času bodo namreč obrat odprli za javnost. V skladu s pravico podjetja bodo skupine obiskovalcev vodili po raznih obratih in jih seznanili z napravami in opremo v tem velikem podjetju.

TRIELIN UHAJAL IZ STROJA V KEMIČNI ČISTILNICI

51-letnega Romana Baldarina

našli nezvestnega v trgovini

Trielin, močno hlapljiva klorova spojina, ki služi kot topilo in tudi kot sredstvo za čiščenje v številnih čistilnicah za obleke, je za človeški organizem močno nevarna snov. To je na lastni koži včeraj dopoldne preizkusil 51-letni Romano Baldarin, lastnik kemične čistilnice v Ul. Napoli 23, v Tržiču, ki je nezavesten obležal v trgovini.

V takem stanju sta ga našla upravitelja bližnjega frizerskega salona in takoj poklicala na pomoč rešilce. Na srečo so prispeli še ob pravem času in možakarja kaj kmalu za silo spravili k zavesti in ga za vsak slučaj prepeljali v bolnišnico, kjer pa so zdravniki ugotovili, da je izven smrtne nevarnosti.

Gasilci, ki so na kraj nesreče prišli skorajda istočasno z bolničarji, so kmalu ugotovili vzroke nesreče. Skozi drobno cevko stroja za čiščenje obleke je namreč uhajal trielin in strupeni plin je v kratkem času povsem napolnil prostor ter omamil Baldarina.

OB KONCU MESECA

Stavka v tržiški bolnišnici

V tržiški bolnišnici bo od 27. januarja enotedenska razčlenjena stavka po posameznih oddelkih. Stavkali bodo po dve uri na dan. Tako so odločili na seji področnega tajništva sindikalne zveze uslužbencev bolnišnice.

V kratkem bodo spet prižgali peč upepeljevalnika v Sovodnjah

Po več kakor poldrugem mesecu, bcd v prihodnjih dneh, predvidoma že v prihodnjem tednu, spet pognali naprave upepeljevalnika v goriški industrijski coni. Peč so bili prisiljeni ugasiti 25. novembra lani, ko je prišlo do manjše eksplozije in kasnejšega požara, ki je hudo poškodoval transporter in povzročil precejšnjo škodo tudi na ostrešju in zidnih strukturah. »Prav te dni so dokončali rekonstrukcijo poškodovanih naprav in dokončanje zidarska dela,« nam je dejal predstavnik družbe SA SPI, ki upravlja upepeljevalnik. Žal so v tem času lahko opravili le najnujnejša dela, potreba za ponovno odprtje upepeljevalnika in nekaj manjših izboljšav. Še pred požarom načrtovana rekonstrukcija dimnika, pravzaprav zgraditev novega železobetonskega dimnika, bo prišla na vrsto v prihodnjih mesecih, predvido-

ma marca, ali aprila. Zaenkrat so zgradili samo temelje bodoče strukture.

Neposredno škodo zaradi eksplozije, oziroma požara ocenjujejo na okrog 40 do 50 milijonov lir, vendar je treba računati tudi na dodatno škodo, ki jo je sicer težko označiti s številkami. Upepeljevalnik je namreč ustavljen že od konca novembra. V tem času je smetarska služba na območju goriške občine delovala povsem običajno. Del smeti so iz Gorice vozili v druge naprave (Moaro), približno 250 stotov dnevno pa so skladiščili v upepeljevalniku pri Sovodnjah.

Ni težko izračunati, da se je v tem času nabrala pravcata gora odpadkov in da bo treba kar precej časa, preden jo bodo požgali. Upoštevati je treba namreč, da bo upepelje-

valnik tudi v prihodnjih mesecih delal z omejeno zmogljivostjo, peč in druge naprave pa bodo spravili v pogon postopoma. S polno zmogljivostjo bodo predvidoma pričeli delati šele na jesen, ko bodo zgradili nov dimnik in nove naprave za odvajanje dima in plinov. Takrat bodo predvidoma lahko sežigali smeti tudi iz nekaterih občin, zlasti iz Sovodnj. Iz te občine zdaj vozijo smeti v upepeljevalnik v Moraro, ki ga prav tako upravlja družba SASPI.

Ob koncu velja opozoriti še na odgovorno ravnanje občanov, tudi kar zadeva odlaganje smeti. Najbolj verjetna se zdi namreč domneva, da je v upepeljevalniku eksplodirala in zatem povzročila požar posoda za lahko vnetljivo snovjo, najverjetneje, razredčilec ali lakom, ki jo je nekdo odvrgetl v smeti. Posledice so znane.

Izgubljeno-najdeno

V uradu za najdene predmete pri goriškem županstvu hranijo sledeče predmete: dve zapestni uri, čepico, dva para naočnikov za vid, par rokavic, štiri kovelce, šest motornih koles, eno zložitveno kolo, dve ženski torbici, štiri različne zneske denarja, dve kolesi za motor-kros, tri obroče za motorno kolo, dve vilici za motorno kolo, dve izpušni cevi za motorno kolo, eno šasijo za motorno kolo, ogrodje za kolo, rezervoar za gorivo za motorno kolo, več šopov ključev.

Omenjeni predmeti so na razpolago zakonitim lastnikom in uradnih mestnih stražnikov, v Mazzinijevi ulici.

V nedeljo v «Rozajanski kulturni hiši» v Ravenci

Uradno odprtje krožka «Rozajanski dum»

V nedeljo, 15. januarja, bodo uradno odprli rezijski kulturni krožek «Rozajanski dum». Prireditve bo pod pokroviteljstvom občinske uprave in bo potekala od 14.30 v «Rozajanski kulturni hiši» v Ravenci, v poslopju, ki ga je po katastrofalnem potresu leta 1976 podarila Režijanom Socialistična republika Slovenija. Predvidevajo, da se bo prireditve udeležilo veliko število občanov, prisotni pa bodo tudi predstavniki deželni in pokrajinskih oblasti, kulturnega in političnega življenja, županov itd. Prisotni bodo najbrž tudi številni Režijani, ki so se izselili, ki pa so še vedno globoko navezani na svojo rodno zemljo in na njeno usodo.

Za dogodek vlada veliko pričakovanje, saj je zelo pomemben za to dolino, ki je dokaj odrezana in je v govtovi meri bila deležna gospodarskega razvoja po daljšem obdobju revščine in nerazvitosti, je pa še vedno, kar zadeva kulturno življenje, še kar zaostala. Rezijska dolina pa pomeni veliko kulturno bogatstvo. V njej živijo prebivalci slovenskega porekla, ki govorijo svoje slovensko narečje in so bili dolga stoletja skoraj popolnoma odrezani od sveta, pri čemer so se razvile posebne oblike sožitja in posebne navade.

Kulturni krožek je sad pobude ne-

katerih predstavnikov občine, ki so občutljivi za problem občinov in ki se zanimajo za rezijsko ljudsko kulturo, ki ji grozi asimilacija. Kulturni krožek bo moral uresničiti družbeni statut, ki so ga sprejeli že pred časom in ki obsega 23 členov. Namen statuta je ohraniti rezijsko kulturno etnično bogatstvo ter ovrednotiti jezik v vseh njegovih narečjih, ohraniti osnovne rezijske kulturne značilnosti, razširiti poznavanja kulturnih problemov doline, podpreti raziskave, ki zadevajo rezijsko dolino ter širiti med občani splošno sodobno kulturo. V ta namen bo kulturni krožek dal celo vrsto pobud.

V Režiji je bilo že dalj časa občutiti potrebo po kulturni ustanovi, ki bi se prizadevala za doseg njenih ciljev in ki bi usklajevala in podpirala že obstoječe pobude. 26. novembra se je sedem občanov odločilo in ustanovilo kulturni krožek. Pobudnik ustanovitve je bil Aldo Madotto, ki se že več desetletij ukvarja z družbenimi in kulturnimi vprašanji rezijske skupnosti. Napisal je med drugim knjigo «Režija in njeni prebivalci», ki je požela velik uspeh. Prav Madotto bo prvi predsednik kulturnega krožka, v vodstvu pa so še Renato Quaglia, pesnik in avtor knjige «Režija, jezik zem-

lje in kruha», Silvana Paletti, ki tudi piše pesmi v rezijskem narečju, Luigi Paletti predsednik rezijske folklorne skupine, podpredsednik Vittorio Di Lenardo, Giuseppe Beltrame in Dino Valente. Člani vodstva predstavljajo različna delovna področja in velik del občine. Krožek bo imel svoj sedež v rezijskem kulturnem domu, ki se bo imenoval «Rozajanski dum». V društvenem grbu je videti goro Kanin, ki se dviga nad dolino, v kateri gori plamen. S tem so hoteli ustanovitelji krožka simbolizirati ljubezen, ki jo Režijani imajo do svoje zemlje in njenih bogastev, ki jih predstavlja predvsem ljudska kultura. Gre za resničnost, ki jo izraža jezik, značilni plesi ob prevzemajočih zvokih citire in bunkule. Glasba, popevke, poezije, basni, povesti, uganke sedanje in nekdanje šege in navade, predvsem pa miselnost in duša rezijskega rodu.

S to prav posebno kulturo so se v prejšnjih stoletjih ukvarjali znanstveniki in raziskovalci z vseh strani, med katerimi so bili tudi poljski grof Jan Podocki, češka pisateljica Piseli in Cerniko, Slovenca Oroslav Zaf in Stanko Vraz, ruski filolog Izmail Srednjevski, še zlasti pa znan poljski lingvist francoskega porekla De Courtenay, ki je bil večkrat v Režiji začeni od leta 1873. Poglobljeno se je ukvarjal z njenim jezikom ter objavil vrsto pomembnih publikacij, ki imajo velik znanstveni pomen. Obširno raziskovalno delo, velikega pomena za proučevanje rezijske ljudske kulture so publikacije dr. Milka Matičetovega, direktorja ljubljanske akademije znanosti in umetnosti, ki je doslej posvetil Režiji in rezijskim ustnim izročilom približno 60 publikacij, posnel je 3 tisoč basni in povesti, napisal dve knjigi ter zbral dragoceno bibliografsko zbirko. Tudi dr. Matičetov je zagotovil, da bo prisoten na nedeljski prireditvi, saj je njegova prisotnost nepogrešljiva tudi sprito njegove priljubljenosti v Režiji.

V zadnjih letih smo bili priča dokajšnje kulturne prebuditve tudi s strani nekaterih krajevnih predstavnikov, ki so napisali knjige, poezije, posneli petje in drugo. Velikega pomena bi bilo sestaviti praktični grafični sistem, s pomočjo katerega bi z lahkoto beležili rezijske izraze, saj je doslej skoraj vse poverjeno zgolj ustnemu izročilu. Ta del kulturnih prizadevanj je posvečen tudi odkritju etnične istovetnosti Režijanov ter spoznavanju njihovih slovanskih in še zlasti slovenskih korenin, o čemer pričajo najbolj verodostojne znanstvene raziskave, ki jih v Režiji skoraj vsi sprejemajo. Gre za zelo bogate pobude, ki navdajajo z upanjem, čeprav je treba zabeležiti tudi nekatere negativne pojave, kot so opustitev starih navad, še zlasti s strani nekaterih novih družin, kjer otrok ne učijo več rezijskega narečja. Predsednik Aldo Madotto pravi, da v Režiji ni bilo nobenega specifičnega kulturnega organizma, to vrzel pa smo morali zapolniti, saj ni bilo mogoče ostati pasivni pred splošnim interesom za rezijske zadeve ter sprito naraščajočih asimi-

Zapuščena kmetija v Režiji

lacijskih groženj. Program otvoritve ne slovesnosti predvideva govor predsednika, župana Sergia Di Lenarda, poseg župnika iz Ravence Alfonsa Barazzuttija, nakar bo sledil nastop ženskih skupin iz San Giorgia, Stolvizze in Osejan ter zbora Monte Kanin. Zatem bodo nastopili domači kantavtorji Rino in Giovanni Chinese ter Giovanni Di Lenardo. Otrok iz San Giorgia bo recitiral rezijsko poezijo, sledil pa bo nastop otroka iz Osejan, ki bo na citiri izvajal nekatere rezijske motive. Renato Quaglia in Silvana Paletti, znana domača pesnika, bo-

sta recitirala še neobjavljene rezijske poezije, sledil pa jima bo nastop folklorne skupine Val Resia s plesom in petjem. Ples mladincev in mladink v tipičnih rezijskih nošah iz 19. stoletja bodo spremljale tri citire in dve bunkuli. Sledila bo zakuska.

Praznik se bo nato nadaljeval, kot je prav ob velikih priložnostih, z ljudskim plesom v «Kulturni hiši». Ustanovitev kulturnega krožka je naletela na veliko odobravanje in interes med rezijskimi občani, še zlasti med mladino. Mnogi so že napovedali svoje sodelovanje.

Delo na polju v Režiji

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

37.

«Prav imaš. Toda kako se upirati, da bi bilo čim manj žrtev?! To je treba premisliti, Osojnik, to...»
«Je pa tako, pogledj! Vsaka resnica ima dve plati. Po svoje ima tudi Jeron prav. Za nas, radikalce, je kapitulant lahko tudi izdajalec narodnih interesov, toda če bi Italijani vedeli, zakaj jih Jeron guli, in da jim bo ob prvi priložnosti obrnil hrbet, bi ga obesili na prvo vejo. Zato, Bečan, je treba državo, ki gloda posameznika vse do kosti, goljufati in ji vrniti milo za drago. Goljufati goljufe, to je za nas užitek! Dobro, da se vsaj nekateri naši ljudje znajdejo v tej zmešnjavi interesov. Živijo tihotapstvo, žganjekuha in preprodaja... Le tako jim izpulimo kakšno liro... Bečan, veseli me, da midva nisva pri teh poslih med zadnjimi. Če pa upoštevaš, da sem jaz povrh še terorist in morda še kaj drugega, imava pred svojo vestjo toliko večje zasluge za narodno stvar.»

X.

Na začetku leta 1930 je bil položaj v zasedenem delu Slovenije od morja do visokih gora napet kot težki, naelektreni oblaki pred nevihto. Pritisk na Slovence se je stopnjeval do grozljivih razsežnosti. Krepil pa se je tudi odpor najbolj pogumnih. Neznani nočni storilci so na občnih poslopih razbijali fašistične grbe, pogorelo je več poslopij potujčevalnih otroških vrtcev, ubitih je bilo nekaj policijskih

ovaduhov, še več pa so jih zastrašili. Višek razburjenja pa je prinesel dan, ko se je v tiskarni fašistične lista «Il popolo di Trieste» raztreščila bomba. Prostori lista, ki je že dolgo sramotil Slovence, pisal o njih lažljivo in nesramno, so izginili v plamenih maščevanja. Udarjal je TIGR. Strah in tesnoba je zdaj zajela tudi zavojevalce in kolonizatorje. Vsak se je zavedel, da lahko prej ko slej pride na vrsto.

Iz Rima je prišla skupina posebnih strokovnjakov Ovre. Po Trstu so se začele temeljite preiskave. V ta posel so vključili tudi varnostnega komisarja Losanno in karabinjerskega poročnika Zannija, saj so niti tajne teroristične organizacije držale tudi skozi mesto ob reki in mesto ob meji ter izginjale v hribovje, kjer so slutili kanale za zvezo z nočnimi podporniki.

Losanna je besnel in bil užaljen. Visok uradnik iz Rima, ki je bil svoj čas vzrok njegove premestitve, si ga je privoščil kot učitelj šolarja, ki se ni naučil lekcije ali je pozabil napisati šolsko nalogo. Vpričo vseh mu je zabrusil:

«Nezadovoljen sem z vami. Razočarali ste me. Niti enega kanala niste odkrili na meji. Zakaj vas plačujemo? V Rimu se ne bomo čudili, če bo nekega lepega jutra zletelo v zrak poveljstvo vojske ali policije...»

Losanna je vse te žaljivke požrl in se pred vsemi posul s pepelom. Vedel je, da je bil izbran za primer in ponižan zato, da se je njegov nadrejeni, ki mu je s škornjem stopil na prsi, lahko povišal. «Naj se,» si je mislil. «Čim višje se bo dvignil, tem globlje bo strmoglavil... Saj je v Rimu še kdo, ki bo tudi njemu stopil za vrat. Kadarkoli. In tudi nad tem je kdo, nad vsemi pa duce. Pa tudi ta ni zadnji. Nad njem sta uroda in pravica, v katero še verjamem.»

Prvi sestanki komisije niso prinesli nobenih praktičnih rezultatov. Vsi skupaj so bili preveč pod neposrednim vtisom nesramnosti, ki jih je v očeh javnosti poniževala, vrhu tega pa so se čutili krive tudi sa-

mi pred seboj. Neverjetno je, da varnostni aparat tako velike države ne bi v kali zadušil odpora neke slovenske skupine, katere pripadnike so tudi v tem mestu često zmerjali s «ščavi». Zanje so bili namreč suženjska, manjvredna bitja. Bitja brez zgodovine in kulture. In brez cene...

Medsebojno obtoževanje posameznih služb, ki so delale druga mimo druge, je zameglilo še tisto, kar so prej vedeli vsak zase karabinjerji, tajna politična policija in vojaška kontrašpijonaža, službe, ki so imele TIGR za nepomembno organizacijo.

«Požrli se bodo med seboj. Pa naj se, saj drugače biti ne more,» je razmišljal Losanna, ko se je ob morski obali vračal v vilo, kjer je stanoval. Noč je bila zimsko mirna, morje kot razlito lesketajoče se jeklo s slikami zgradb in sencami mogočnih žerjavov in ladij, ki so potuhnjeno ždele v pristanišču.

Zgrabili so ga kot psi zajca. Kot bi bil on edini odgovoren za mir v tej pokrajini... On, ki je uničil več Slovencev kot kdorkoli iz te družine. V skupinah jih je izganjal čez morje... In čez mejo... In delal prostor čistim italijanskim ljudem, ki naj utrdijo mejo, zacementirano s krvjo... Moral se bo kako rešiti, sicer bo njegova kariera zapečaten. Ali je zamam zapustil sončni Rim, kjer sedaj uživajo ti gospodje, speči že nekaj let na lovorikah zmage, komolčarji, ki jih ni bilo nikoli videti v prvi bojni črti.

Naslednji dan so si za pomiritev živcev ogledali razbitine v tiskarni. V njej so ležali vse križem razbiti deli strojev, sesuto steklo, požgani ostanki fašistične propagande... Strokovnjaki so ugotovili, da je eksplodiral pekleni stroj povprečne izdelave, ne premočan.

Motiv dejanja je bil vsem jasen. In komu pripadajo neznan storilci, tudi. Vedeli so, da TIGR dobiva naloge iz ljubljanskega in pariškega centra, in tudi to, da za njim stojijo Angleži, branjevci svetovne tržnice, ki nekaj časa dajejo, potem pa spet jemljejo, kar so dali.

Sinoči v košarkarskem pokalu prvakov

Italijanski derbi Jollycolombaniju

Visok poraz sarajevske Bosne proti Makabiju v Tel Avivu

Bancoroma — Jollycolombani 85:86 (43:34)

BANCOROMA RIM: Wright 27, Kea 11, Tombakato, Gilardi 16, Polesello 15, Solfrini 4, Bertolotti 12, Sbarra, Salvaggi, Grima di.

JOLLYCOLOMBANI CANTU': Innocentini 4, Bargna 4, Cattini 8, Bosa 6, Brewer 6, Riva 38, Marzorati 12, Craft 8, Fumagalli, Sala.

SODNIKA: Apolonov (SZ) in Gerard (VB). PM: Bancoroma 17:26, Jollycolombani 12:20. PON: Solfrini (33), Kea (33), Craft (35), Bosa (38). GLEDALCEV: 7.000.

RIM — Po zelo izenačenem in na koncu razburljivem srečanju je Jollycolombani sinoči v Rimu osvojil na račun Bancorome izredno pomembno zmago v finalnem delu košarkarskega pokala prvakov.

V prvem polčasu so bili rimski košarkarji boljši in so tudi zasluženo vodili. V nadaljevanju pa je gostom uspelo nadoknaditi ves zaostanek in na koncu tudi zmagati s točko razlike.

Junak srečanja je bil gotovo košarkar Jollycolombanija Antonello Riva, ki je dosegel kar 38 točk. V rimskem moštvu pa se je odlikoval Američan Wright.

Makabi — Bosna 112:80 (49:37)

TEL AVIV — V sinočnjem srečanju v Tel Avivu je Bosna doživela zelo visok poraz. Sarajevčani so bili enakovredni domačinom le do 15. min. (37:37), nato pa so si Izraelci s hitrimi protinapadi priigrali prednost, ki so jo do konca srečanja še krepko povečali.

Pri Makabiju je Berkovitz dosegel 33 točk, Pery pa 25, pri Bosni sta bila najboljša strelca Bilalović (18) in Benaček (16) (nb).

KORAČEV POKAL

Carrera — Crystal Palace 86:74 (46:39)

BENETKE — Po zaslugi svojih Američanov (Allen 31 točk in Pondexter 21) je beneška Carrera zaslužno

premagala londonsko moštvo Crystal Palace, v katerem se je izkazal Kellermann, ki je dosegel 28 točk.

Tours suspendiral J. Cachemira

TOURS — Odbor košarkarskega društva Tours, ki je pred dnevi igralo v Trstu srečanje Koračevega pokala proti Bicu, je zaradi znane nešportne poteze začasno izključil svojega igralca in trenerja Cachemira.

● **SMUK ZA SP.** V poskusnih vožnjah za sodobni smuk za svetovni pokal, ki bo v švicarskem Wengenu, je bil najhitrejši domačin Zurbigen, kar je presenetljivo, saj je

V BADGASTEINU

Danes ženski smuk za SP

V Badgasteinu bo danes ženski smuk veljaven za svetovni pokal. To bo že peti smuk letošnje sezone, prave favoritinje pa pravzaprav ni, saj v tej disciplini ni tekmovalke, ki bi bila odločno boljša od ostalih.

Za zmago naj bi se torej borile predvsem nekatere specialiste za smuk: svetovna prvakinja Kanadčanka Sörensen, Švicarka Walliser, Avstrijki Vitzthum in Eder ter Francozinja Waldmeier in Attia. Tem se bosta verjetno v boju za visoka mesta pridružili še dve glavni kandidatki za skupno zmago v svetovnem pokalu, ki sta trenutno vodeča Irena Epple in pa Hanni Wenzel iz Liechtensteina, ki je v letošnji sezoni startala z enim samim ciljem — zmago v svetovnem pokalu. Ta odlična smučarka namreč, podobno kot šved Stenmark, ne bo smela nastopiti na olimpiadi v Sarajevu, ker ima tako imenovano «B» licenco.

Italijanske smučarke v smuku ne dosegajo vidnejših rezultatov, Jugoslovanske pa sploh ne bodo nastopile na današnjem smuku, videli pa jih bomo lahko v jutrišnjem slalomu.

to predvsem specialist za veleslalom. Za sabo je Švicar pustil same smukače, kot so Wirnsberger, Pfaffenbichler in Hoflehner (vsi Avstrija), Kern (Švi.) in Klammer (Av.).

● **UMETNOSTNO DRSANJE ZA EP.** Sovjetska Elena Valova in Oleg Vasiljev sta osvojila naslov evropskih prvakov plesnih parov v umetnostnem drsanju za EP v Budimpešti.

● **BOB ZA SP.** V prvem dnevu poskusnih voženj za svetovni pokal v štirisežnem bobu, ki bo v prihodnjih dneh v Cervinii, je najboljši čas dosegla posadka «NDR I». Vzhodni Nemci so prehiteli drugo avstrijsko posadko, na tretje mesto pa se je uvrstila «Italia I». Za tekmovanje se je prijavilo 21 posadk iz 13 držav.

«Masters»: Šmid izločil Francoza Noaha

NEW YORK — V četrtfinale «masters» turnirja sta se po Higuerasu in Krieku uvrstila še Čehoslovak Tomas Šmid in Ekvadorec Andres Gomez. Čehoslovak Šmid je poskrbel za veliko presenečenje, saj je izločil Francoza Yannicka Noaha, ki je bil v tem dvoboju nesporen favorit. Z mirno in preudarno igro pa je Čehoslovak zmedel nasprotnika in zmagal s 6:4, 6:4. V drugem srečanju pa je Gomez premagal Američana Eliota Teltscherja s 7:6, 6:2. Gomez je bil predvsem v prvem setu v dokajšnjih težavah proti trdoživemu Američanu, naposled pa je le osvojil set, nato pa še drugega in se s tem uvrstil v četrtfinale, v katerem se bo spoprijel s Čehoslovakom Ivanom Lendlom. Ostali četrtfinalni pari pa so: Wilander (Šve.) - Higueras (Sp.); McEnroe (ZDA) - Kriek (ZDA); Connors (ZDA) - Šmid (ČSSR).

Italija (s Cergolovo) uspešna v Španiji

GUADALAJARA — V 5. kolu namiznoteniške evropske lige je Italija, za katero je igrala tudi krasovka Marina Cergol, premagala Španijo s 4:3. Točke za Italijo pa so dosegli Giovanni Bisi, Massimo Costantini (le-ta sta bila uspešna tudi v dvojicah) ter Alessandra Busnardo. Cergolova je igrala v dvojicah z Bisijem, ki pa sta proti Palestu in Godesovi izgubila z 1:2. Po tej, sicer težki zmagi, je Italija še naprej prva na lestvici.

Rekorden zaslužek za Rečana s športno stavo

37-letnemu Rečanu Božu Babiću se je nasmehnila sreča saj je na nogometnih stavah zadel dvanajestico in pet enajstic, kar mu je prineslo dobiček za 7,5 milijona novih dinarjev (okrog 80 milijonov lir). Jugoslovansko nogometno prvenstvo je v zimskih mesecih prekinjeno, zato se je športna napoved nanašala na italijansko A in B ligo. Tako visok dobiček je za Jugoslavijo rekorden. Babić, ki je zaposlen v reški ladjedelnici, pa je izjavil, da bo dobljeni denar uporabil za nakup novega avtomobila in za odprtje mehanične delavnice.

Pred začetkom 14. ZOI v Sarajevu

Bo dovolj snega?

Prvi naravni pogoj, da se bodo zimske olimpijske igre sploh lahko redno odvijale, je primerno vreme. To je, da bo zapadlo dovolj snega in da bo tudi očesu zadoščeno.

Gore, ki bodo prizorišče olimpijskih borb najboljših smučarjev, so naravna meja med skoraj sredozemskim podnebjem Hercegovine in celinsko klimo alpskega tipa, ki je značilna za Sarajevo. Opazovanja, ki segajo že v prejšnje stoletje, dajejo Sarajevu s svojimi 630 m nadmorske višine, mrzle zime z obilico snega in sončna ter toplota poletja.

Srednja temperatura Sarajeva je za celo leto 9,7°C, medtem ko imajo olimpijska prizorišča znatno nižje vrednosti. Bjelašnica (2067 m) ima srednjo letno temperaturo 1,2°C, Jahorina (1660 m) 3,6°C, Igman pa

4,4°C. Najhladnejši je januar s povprečjem -1,4°C za Sarajevo in -7,4°C za Bjelašnico. V februarju je srednja temperatura v Sarajevu 0,4°C v legah nad 700 m nadmorske višine pa povsod pod ničlo.

Prvi sneg navadno zapade pri višini 1500 m že sredi oktobra in traja nekje do sredine maja, medtem ko imajo prve snežne padavine v mestu mesec dni kasneje, snega pa se nato znebijo ob začetku aprila. Meteorološki podatki kažejo, da je pri nadmorski višini 1200 m v februarju vedno zapadel sneg.

Za vremenoslovce je bila lanska zima nenavadna po vsej Evropi. Območje Sarajeva samega je bilo celo najbolj toplo v Jugoslaviji. Če je za meteorologe to le posebnost, je za organizatorje strah. Pomanjkanje snega bi sicer odpravilo z umetno zasnežitvijo, težave pa bi bile izredne.

Prizorišča zadnjih olimpijskih iger nudijo v tem pogledu slabe izkušnje. Pred štirimi leti so morali v Lake Placidu poseči po topovih za pripravo prog, nato pa jih je sneg (naravni) začel motiti. Le malo boljše je bilo v Innsbrucku leta 1976. V Sapporu so Japonci čakali na sneg dobesedno do zadnjega trenutka. V Grenoblu so bile proge zaradi odjuge razmočene, v Innsbrucku leta 1964 pa so morali na primer tekači smučati po ozkih trakovih navoženega snega. (K.B.)

● **PORAZ SOVJETSKIH HOKEJISTOV.** V zadnjem od desetih prijateljskih tekмах na turneji po Kanadi je reprezentanca SZ izgubila proti Kanadi s 5:9.

SNEŽNE RAZMERE

Forni di Sopra 40 - 120, Ravascletto 30 - 160, Nevejsko sedlo 70 - 210, Trbiž 40 - 80, Piancavallo 80 - 200, Claut 25 - 30, Matajur 10 - 60, Prato Carnico - Osteau 10 - 20, Pra di Bosco 70 - 140, Sauris 40 - 60, Sella Chianzutan 30 - 60, Valdaier 40 - 80, Ampezzo 30 - 60, Mariborsko Pohorje 40 - 50, Krvavec 80, Kranjska gora 30 - 50, Pokljuka 165, Zavrtnik 25 - 35.

Prvo tekmovanje za naše smučarje

Smučarska sezona se je začela že precej časa in tudi delovanje meddržtevne smučarske ekipe je v polnem teku. Ekipo sestavljajo tekmovalci ŠD Breg, ŠD Mladina, SK Devin in Slovenskega planinskega društva. Doslej so smučarji trenirali tako v telovadnici kot na snegu, pred njimi pa je njihovo prvo letošnje tekmovalno. Jutri bo namreč na sporedu tekmovalje v veleslalomu za «Memorial Mauro Stock», ki ga prireja CAI XXX oktobra. Tekmovalje bo na Nevejskem sedlu, nastopi pa bodo mladinci. Sobotnega veleslalomu se bo udeležilo le nekaj članov meddržtevne ekipe, saj večina ne sodi v to kategorijo.

To tekmovalje bo letos prva prilžnost za naše tekmovalce, da se pomerijo s smučarji italijanskih društev. (C. D.)

● **ALESSANDRO GAMBA**, trener italijanske košarkarske reprezentance, bo vodil «azzurre» najmanj do 30. junija 1985.

Pogovor s trenerjem košarkarskega prvoligaša Scavolinija iz Pesara

Nikolić: «Manjka nam košarkar, kot je Kičanović»

Iztekel se je prvi del prvoligaških košarkarskih prvenstev.

Tako v A-1 kot v A-2 ligi je več ekip ugodno presenetilo, več pa razočaralo. V A-2 ligi je prav gotovo največje presenečenje Dalipagićev Gedeco, največje razočaranje pa Benetton, ki je pred pričetkom prvenstva veljal za nespornega favorita, a je nato igral zelo spremenljivo.

V A-1 ligi sta nepričakovano visoko uvrščena Peroni in Indesit. Mnogi so vihali nos, ko je Tanjević kot tujca igralca izbral Brazilca Oscarja in Marcela, a po prvem delu prvenstva je kampanijska ekipa dejansko že na varnem pred izpadom in med kandidati za «play-off».

Med ekipami, ki so v spodnjem delu lestvice, sta brez dvoma najbolj razočarali Simmenthal iz Brescie in Scavolini iz Pesara. Scavolini je celo veljal za enega izmed favoritov

za državni naslov (potem ko je predlanskim prišel v finale, lani pa do polfinala), a je po prvem delu prvenstva celo na četrtem, predzadnjem mestu skupno s tržaškim Bicom.

Nedeljska tekma pa je pokazala, da ima Nikolić veliko večje probleme kot pa De Sisti. Bic je namreč na domačem igrišču premagal vse neposredne nasprotnike za obstanek, poleg tega pa še Latini na tujem. Če bodo Tržačani igrali dovolj konstantno tudi v povratnem delu, se še lahko rešijo. Scavolini pa je, kljub dobremu izboru igralcev, v dokaj slabih vodah. O tem nam je spregovoril po nedeljski tekmi z Bicom sam Aca Nikolić.

«Ekipa, ki sem jo vzel v roke, je sicer dobra, kar se tiče izbora igralcev, a je izredno slaba pod košema. Lovimo zelo malo odbitih žog, to pa predvsem v napadu, in to omo-

goča drugim ekipam, da hitro odpirajo protinapade in zlahka dosegaajo koš. Poleg tega je ekipa zelo slaba v obrambi.»

«Čemu pa pripisujete tako stanje? Saj so igralci (razen tujcev) v glavnem isti kot lani...»

«Manjka nam leader, kakršen je bil Kičanović. Včasih je to vlogo prevzel Silvester in tedaj je ekipa zmagala, ko pa je odpovedal še on, je bila to katastrofa. Seveda pa ne smemo prezreti še drugih negativnih faktorjev, kot so poškodbe (po Gracisu, ki je komaj okreval, je sedaj na vrsti Benevelli) in pa afeta v zvezi s trenerjem.»

«Kakšni so torej vaši cilji? Je play-off dosegljiv?»

«Če realno gledamo na sedanje stanje, moramo misliti predvsem na to, da se rešimo.»

«Kaj pa menite o Bicu?»

«Mislim, da je proti nam igral zelo dobro, a precej je bilo to odvisno od nasprotnika. Jones in McNealy sta mi naredila zelo dober vtis.»

(Marko)

1. — p.vi	1 X
drugi	X 1
2. — prvi	X 2 1
drugi	1 X 2
3. — prvi	2 1
drugi	1 2
4. — prvi	X 1 2
drugi	2 1 X
5. — prvi	X 1
drugi	2 X
6. — prvi	1 X
drugi	2 1

Mladinsko košarkarsko prvenstvo Slovenski derbi nabrežinskemu Sokolu

Sokol — Bor 63:62 (31:28)

SOKOL: Pertot 3 (1:3), Busan 4 (2:3), Ušaj 22 (1:3), Bogatec, Klanjšček, Gruden 5 (1:1), Devetak 4 (2:2), Žbogar, Pahor 13 (7:11), Sedmak 12 (2:2).

BOR: Barbiero (0:3), Vecchiet 2, Krapč, Devčić 4, Maver 14 (2:3), Tavčar 3 (1:3), Vascotto, Janković 5 (1:1), Volk 12, Furlan 22.

Sokolovci so osvojili prvi letošnji slovenski derbi v razburljiv in tehnično dobri tekmi. Ekipi sta igrali od vsega začetka zagrizeno v obrambi, v napadu pa niso igrali na običajni ravni, predvsem borovci. Nabrežinci so zaključili prvi del z rahlo prednostjo, kljub temu da so zagrešili veliko lažjih zaključevanj in protinapadov. V nadaljevanju sta si bili ekipi stalno enakovredni, čeprav je Sokol stalno vodil. V tem delu igre se je odlikoval predvsem Furlan, (Andrej P.)

Trener Buffoni o Triestini

«V drugem delu prvenstva bomo lahko uspešnejši»

«V drugem delu prvenstva bomo lahko uspešnejši kot doslej, saj je moštvo končno dobilo svojo obliko. Na začetku smo imeli precej težav, vendar se je ekipa iz kola v kolo privadila na način igre, ki je značilen za drugoligaško prvenstvo. O tem pričajo tudi zadnji rezultati, saj smo v sedmih tekмах osvojili devet točk, kar je osnova, ki obeta boljše prihodnost.»

Trener Triestine Buffoni je po slabem startu svojih varovancev sedaj mnogo bolj optimist, še zlasti pa ga je pomirila zadnja zmaga nad Pescara. Dve koli pred koncem prvega dela pa je prepričan, da je ekipa sposobna na koncu zasesti so'idno uvrstitev.

«Doslej je prvenstvo pokazalo, da so Catanzaro, Monza in Pistoiese naj-

šibkejša moštva v ligi,» pravi Buffoni, «vendar menim, da se bodo v boju za obstanek znašle še nekatere ekipe, ki so sedaj na sredini lestvice.»

Kar zadeva nedeljsko gostovanje v Catanzaru proti zadnjeuvrščeni ekipi je Buffoni mnenja, da lahko Triestina zmagaja. «Vse je odvisno od nas samih,» pravi, «čeprav se zavedam, da bo Catanzaro dal vse od sebe, saj si ne sme privoščiti poraza, ki bi ga dokončno izločil iz boja za obstanek. Pravzaprav je naš zadnji domači nastop proti vodečemu Comu v nekaterih pogledih celo lažji, saj se bodo na «Grezarju» Lombardijci najbrž zadovoljili le z delitvijo točk, moji igralci pa bodo bolj motivirani.»

Danes igra za vas

Zdravko Skupek

Zdravko Skupek (1960) je dobro poznan v naših športnih krogih. S 16 leti je že igral dve tekmi v članskem moštvu Krasa, ko je le-to igralo v 3. AL. Nato je nekoliko opustil aktivnost, vseeno pa je ostal ekipi vedno na razpolago in ji tudi večkrat priskočil na pomoč. Skupek se kot rekreativec bavi s kolesarstvom, balinanjem, s tekom in smučarskim tekom. Prejšnji teden je Aldo Kralj pravilno zadel devet rezultatov.

Ascoli - Juventus	1 X 2
Lazio - Verona	X 2
Milan - Avellino	1
Napoli - Fiorentina	X 2
Pisa - Roma	X
Sampdoria - Inter	1 X 2
Torino - Catania	1
Udinese - Genoa	1 X
Catanzaro - Triestina	X
Como - Arezzo	X
Palermo - Cremonese	1 X
Ancona - Parma	X
Cerretese - Alessandria	X

Pogovor z odbojkarico naše združene ekipe Mebla pred zadnjo tekmo prvega dela B lige

Vlasta Pesaressi: «Igranje v drugi ligi ni rekreacija»

Do konca prvega dela ženske B lige je preostalo le še jutrišnje kolo.

Naša združena ekipa Meblo je svoj cilj že dosegla, saj si je pred tednom dni zagotovila mesto pri vrhu lestvice in s tem tudi uvrstitev v skupino ekip, ki se bodo borile za napredovanje v A-2 ligo. Čeprav je v skupinskih športih vedno nehvaležno ocenjevati doprinos posameznikov, lahko trdimo, da je za ta uspeh najzaslužnejša Rečanka Vlasta Pesaressi.

Zato smo imeli krajši razgovor s to igralko, ki sicer že drugo leto zaporedoma nastopa za naši ekipi, a jo naša športna javnost pravzaprav pozna le zelo površno. Za uvod smo jo torej zaprosili, naj nam pove, kaj o svoji odbojkarški preteklosti.

«Odbojko sem začela igrati z enajstimi leti v šolski ekipi. Po končani osemletki so me kot visoko in perspektivno igralko povabili v prvotigaško ekipo Partizana, kjer sem kmalu dobila mesto tudi v prvi šesterki. Šestnajsti rojstni dan sem praznovala v državni reprezentanci, ki je nastopila na nekem turnirju v Firencah. Za mladinsko in člansko reprezentanco sem skupno odigrala 107 tekem, največji uspeh pa je bila zlata kolajna na sredozemskih igrah v Alžiru. Z Rijeko sem osvojila dva državna naslova, štirikrat pa smo bile pokalne prvakinje. Dvakrat so me tudi proglasili za najboljšo igralko prve jugoslovanske lige.»

«Slišali smo, da imate za seboj bogato in uspešno športno preteklost: reprezentanca, državni naslovi itd., sedaj pa igrate v drugi italijanski ligi. Nekateri pravijo, da je to za vas rekreacija...»

«Ni to tako, ker je kvaliteta odbojke v Italiji sedaj mnogo boljša kot v Jugoslaviji. Zame je zelo naporno že samo potovanje trikrat tedensko v Trst. Ni mi lahko trenirati niti na tak način, kot trenirate tu pri vas. Bila sem vajena določenega načina igre, ki se ga vi šele učite. Tudi še boljša igralka bi imela velike težave, da se vključi v tak sistem. Tudi tu se igra na trenutke zelo dobro, večkrat pa potem sledijo res začetniške napake. Skratka, ni tako lahko.»

«Glede na to, ni bilo morda neupravičeno startati na A-2 ligo?»

«Mislim, da smo se vsi skupaj malo precenili. Priprave niso bile že od samega začetka take, kot sem pričakovala, ko sem trdila, da bi ta združena ekipa lahko napredovala v višjo ligo. Mislila sem tudi, da se bomo vse nekoliko bolj angažirale, ker treniramo premalo. Vse je preveč amatersko. Ni tu vprašanje, če kdo dobiva denar ali ne. Danes pri dem, jutri ne morem: tako ne gre. Na Reki smo dobivale štipendijo, vendar to ni bil ne vem kakšen denar. Temu ne moremo praviti profesionalizem. Je pa to vendar neka obveza. Če smo odločile, da treniramo odbojko, da se skušamo prebiti v A-2 ligo, potem treba zabave in po-

tovanja pustiti ob strani. Takrat, ko bi morale najbolj poprijeti, smo bile na treningih v petih. S takim odnosom ni govora o kaki višji ligi. Poleg tega je tu še problem Viviane Kus. Od te združbe sem največ pričakovala ravno, ker sem mislila, da bova z Viviano tvorili solidno diaganalo, ki bi res utemeljevala upanja za uspešno prvenstvo. Izpadlo pa je, da je ona sedaj popolnoma izven forme.»

«Kaj bi morali storiti, da bi bile igralko bolj motivirane?»

«Treningi in tekme prav gotovo ne morejo biti zadostna stimulacija. Morda bi jim lahko nekaj malega dali ali jih peljali kam na počitnice. Ne vem; če od njih pričakuje-

mo, da so redno prisotne na treningih, da se število treningov poveča, da se doseže boljša kvaliteta, potem treba igralko na neki način tudi stimulirati. Tudi sama bi se bolj počutila, če bi vedela, da moje soigralke nekaj dobivajo. Tako pa sem jaz edina plačana, jaz sem tista, ki mora odločiti set in tekmo. To od mene vsi pričakujejo. Ne smem si dovoliti, da igram slabo. To je velik psihični pritisk, ne glede na to, da sem izkušena, da sem v odbojki že devetnajst let.»

«Vaš servis je za nasprotne ekipe izredno nevaren. V čem je skrivnost teh servisov?»

«Če je skrivnost, naj ostane skrivnost. Pozoren moraš biti na razne malenkosti, kot recimo, kako obrneš žogo in podobno. Sicer sem ta servis prvič videla pri nekem Poljaku in sem ga nato skušala posnemati in izpopolniti. V našem prvenstvu pa nisem dosegla z njim toliko zaporednih točk, ker seveda kvalitetnejše igralko bolje sprejemajo servis.»

«Boste prihodnje leto res ponovno igrali za Rijeko?»

«Prihodnje sezone nisem še planirala. Dolžna pa sem, da se OK Rijeka javim 30. junija in ostanem nato trenerju na razpolago. Klub bo nato odločil, ali me potrebuje kot igralko ali pa morda kot trenerja.»

«Kaj mislite o naši publiki?»

«Upala sem, da bomo letos imeli več gledalcev, sicer jih imamo precej več kot lani. Lahko bi rekla, da je to gledališka publika. Biti bi morali

nekoliko bolj hrupni, predvsem pa bodriti ekipo, ki ji gre slabo. Tega pri naših navijačih nisem opazila.»

«Kaj mislite, da so se naše igralko od vas naučile?»

«Nekatere soigralke imajo do mene preveliko spoštovanje, predvsem mlajše. Zato me včasih tudi slabo razumejo. Če se kdaj razjezim ali jih opominam, je vse izključno dobronamerno. Lahko se zgodi, da sama naredim enako napako, toda jaz se zavedam tako svojih napak kot tudi napak ostalih, mlajša igralka pa se tega običajno ne zaveda. Moje soigralke, v prvi vrsti podajalnice, se zelo bojijo tveganja. Vedeti bi morale, da če one meni podajo slabo in nato jaz slabo tolčem, ni to njihova krivda in se za napake drugih ne smejo počutiti pretirano krive.»

«Kaj še pričakujete od letošnjega prvenstva?»

«Čimbolje moramo trenirati, tudi če rezultati ne bi bili takšni, kot si mi želimo. Napačno bi bilo sedaj popustiti. Če ne bomo napredovale, ne bo to nobena tragedija. Sploh ne! Igralke so letos prvič skupaj, zato treba tudi vnaprej intenzivno trenirati, ker bo to za prihodnjo sezono še zelo koristilo. Sicer pa zaenkrat ni še nič izgubljeno. Žoga je okrogla, tudi nasprotne ekipe lahko imajo krizo, kot smo jo imele me v decembru. Vsi pričakujejo, da bo napredovala v A-2 ligo Nervesa ali CUS Padova, morda pa bo to neka tretja ekipa in zakaj ne bi tudi Meblo izkoristil morebitne priložnosti.» (Mig)

Pogovor z dolgoletnim košarkarjem Poleta

Rudi Taučer: «Letos ni slabih ekip»

V preteklem kolu promocijskega prvenstva se je več ali manj vse odvijalo po predvidevanjih. Za presenečenje je poskrbel Kontovel, ki je doma premagal Scoglietto in pa miljska Casa del frigo, ki je nepričakovano visoko odpravila Stello Azzurro. S prihodnjim kolom bodo moštva sklenila prvi del nastopov, nakar bo na sporedu povratni del prvenstva. V zadnjem kolu imajo vsi naši predstavniki priložnost za zmago. Poletu je zmaga prepotrebna. Godničevi varovanci pa bi morali zanesljivo premagati zadnje uvrščene pristanišnike. Veliko možnosti imajo tudi Kontovelci, ki bodo gostili Ferroviario. Pred znatno težjo nalogo pa bodo tokrat košarkarji Bora Radenske, ki se bodo na domačih tleh spoprijeli s tretjevrščeno Alabardo.

Pogovor o promocijski ligi je tokrat potekal z Rudijem Taučerjem, dolgoletnim košarkarjem športnega društva Polet.

«Po dokaj dobrem začetku je Polet naletel na vrsto porazov. Bo v dru-

gem delu prvenstva boljše?»

«Sploh ne bi vedel kaj povedati. Zelo veliko bo odvisno od našega nadaljnjega dela in od vzdušja v ekipi. Sedaj moramo reagirati. Prepričan sem, da bomo odslej bolje igrali. Slabše kot v prvem delu pa gotovo ne bomo.»

«Se ti zdi letošnje prvenstvo kvalitetnejše od prejšnjih?»

«Zdi se mi, da je splošna raven boljša. Predvsem ni tako slabih ekip, kot sta bila v lanskem prvenstvu Saba in CUS. Doslej pa je prvenstvo potekalo v znamenju velike izenačenosti.»

«Katero moštvo te je letos prese-netilo?»

«Po pravici povedano, nobeno. Več sem pričakoval od Don Bosca in tudi od Barcolane, ki proti nam res nista pokazala kdove kako dobre igre.»

«Kaj bo z našimi moštvi v soboto oziroma v nedeljo?»

«Če bo Bor Radenska zaigral bolje kot proti nam, bi moral premagati Alabardo. Kontovelci so dokazali, da so trenutno zelo dobro razpoloženi in mislim, da bodo odpravili tudi Ferroviario. Mi pa moramo proti moštvu Lavoratori del porto nujno zmagati.» (Cancia)

Z derbija med Krasom in Zarjo

Zarjani so v derbiju s Krasom osvojili obe točki

V odbojkarški 1. moški diviziji na Goriškem

Uspešen start Našega prapora in Vala

V obdobju novoletnih praznikov so bila v glavnem vsa odbojkarška prvenstva na Goriškem ustavljena. Odi-grali so le kako tekmo. Po praznikih pa se je pričelo s polno paro in starti-lji sta tudi moška in ženska 1. divizija.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Naš prapor in Val se že po prvem kolu kandidata za višja mesta v skupini. Delno sta razočarala Olympia in Mossa, vendar je vsakršna napoved še preuranjena, saj se je prvenstvo šele začelo.

IZIDI 1. KOLA
Libertas GO - Libertas Capriva 2:3,
Naš prapor - Olympia 3:0, Mossa -
Val 1:3. Počitek: Lucinico.

LESTVICA
Naš prapor, Val in Libertas Capri-
va 2; Libertas GO, Mossa, Olympia
in Lucinico 0.

PRIHODNJE KOLO
Val - Libertas GO (17. 1., ob 19. uri
v Štandrežu); Lucinico - Naš prapor
(jutri, 14. 1., ob 20.30 v Ločniku). Po-
čiva: Olympia.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

A SKUPINA
V prvem kolu so zmagale le Sovo-denjke. Naloga mladih domovk in igralk Soče pa je zlasti v tem, da si naberejo potrebnih igralnih izkušenj. Šesterka Sovodenj pa ima vse možno-sti, da starta na sam vrh lestvice.

IZIDA 1. KOLA
Dom Agorest - Intrepida Mariano
1:3; Sovodenj - Soča 3:0. Počitek: Li-

bertas Krmin.

LESTVICA

Sovodenj in Intrepida Mariano 2;
Dom Agorest, Soča in Libertas Kr-
min 0.

PRIHODNJE KOLO

Dom Agorest - Sovodenj (danes ob
17. uri v Štandrežu); Libertas Krmin -
Soča (jutri, 14. 1., ob 17.30 v Krminu).
Počitek: Intrepida Mariano.

DEČKI

Olympia — Val 3:1
(13:15, 15:8, 15:2, 15:11)

VAL: Mučič, Marjan in Marko Za-
vadlal, Bensa, A. in D. Paulin, Lut-
man, Tabaj, Boškin in Krpan.
OLYMPIA: Cotič, Špacapan, Ma-
raž, Devetak, Bello, Markočič, Hu-

mar, Bertolini, Podveršič.

V slovenskem derbiju je Olympia
premagala Val. Razlika med ekipama
ni bila tako očitna in tekma je bila
na zadovoljivi kakovostni ravni. Igral-
ci Vala so po izredno ogorčenem bo-
ju osvojili le prvi set, po katerem so
se nasprotniki zbrali in zasluženo
osvojili pomembni točki in boju za
vrh lestvice. (Zeb)

Prvenstvo dečkov se odvija nere-
gularno in je zatorej dokaj nepre-
gledno. Precej tekem so namreč odlo-
žili.

IZIDI
Torriana - Val 3:1; Italcantieri -
Naš prapor 3:0; Libertas - Lucinico
3:0; Italcantieri - Olympia 3:1.

LESTVICA
Italcantieri Tržič 8; Olympia 6; Li-

bertas GO 4; Torriana, Val, Lucinico
2; Naš prapor 0.

PRIHODNJE KOLO

Val - Italcantieri (danes ob 19. uri
v Štandrežu); Naš prapor - Val (19. 1.,
ob 18. uri v Gorici); Libertas - Olym-
pia (28. 1.).

DEKLICE

Libertas Krmin — Sovodenj 3:0
(15:12, 15:13, 15:3)

SOVODNJE: C. in I. Cotič, Devetak,
Petejan, Florenin, Juren, Gergolet,
Visintin.

Na tujem igrišču se Sovodenjke ni-
so znašle in v tem je glavni razlog
poraza. V prvih dveh setih so sicer
dobro začele in tudi visoko vodile, na
koncu pa ju niso zaključile v svojo
korist. Tretji set so v glavnem odlo-
čali servisi, pri katerih so bile do-
načinke boljše, medtem ko so Sovo-
denjke pokazale boljšo igro, vendar
so bile pri sprejemu precej statične.
Prihodnjo tekmo bodo odigrale že da-
nes in sicer ob 17. uri v Štandrežu
proti Dom Agorestu. (Miro Kuzmin)

IZIDA
Libertas - Corridoni 3:1; Volley
Club Tržič - Grado 3:0.

LESTVICA
Volley Club Tržič 12; Libertas Kr-
min in Corridoni 10; Italcantieri 8;
Sovodenj in Libertas GO 4; Pieris 2;
Grado 0.

PRIHODNJE KOLO
Italcantieri - Volley Club Tržič; So-
vodenj - Libertas GO (16. 1., ob 20.15
v Gorici).

Smučarski tek

Aloch 20

Na območju prelaza San Pellegri-
no v Tridentu bodo v nedeljo, 22. ja-
nuarja, priredili maratonski smučar-
ski tek Alochet 20, ki se ga lahko
udeležijo vsi člani in članice FISL.
Proga, ki meri 20 kilometrov, je po
svoji težavnosti stopnji dostopna
vsem ljubiteljem te športne zvrsti.
Tekmovanje bo udeležencem služilo
tudi kot priprava na 13. izvedbo «Mar-
cialonge» v Fiemmeju in Fassu, ki
bo na sporedu teden dni kasneje. Or-
ganizatorji teka Alochet 20 bodo vsem
tekmovalcem ponudili brezplačno ko-
silo, spremljevalcem in prijateljem
pa bo jedaja na voljo po vsem dostop-
nih cenah.

V Gorici tečaj
za odbojkarške
sodnike

Goriška odbojkarška federacija (Fi-
pav) bo organizirala v drugi polovici
januarja tečaj za odbojkarške so-
dnike. Zainteresirani se lahko vpišejo
na sedežu odbojkarške pokrajinske
zveze v Gorici (Largo Culiati 2 - te-
lefon 83073) vsak dan ob 17.30 do
19.30.

Tečaja se lahko udeleži vsakdo
(predstavniki obeh spolov), dovolj je,
da je dopolnil 16. leto starosti.

Za podrobnejše informacije se lahko
zainteresirani obrnejo tudi na razna
goriška slovenska društva, ki gojijo
odbojko ali pa na sedež ZSSDI v Go-
rici (Ul. Malta 2 - tel. 33029), kjer
bodo tudi prejeli vsa potrebna po-
jasnila in napotke.

obvestila

ŠD Breg —

smučarski odsek

sporoča, da bo v nedeljo, 15. t.m., od-
hod avtobusa na izlet s tečajem v Sap-
pado ob 5.30 iz Doline, ob 5.45 iz Bo-
ljunca in ob 6. uri iz Boršta.

Jadralni klub Čupa

obvešča, da bo 12. redni občni zbor
v petek, 20. t.m., ob 20. uri v prvem
sklicanju in ob 20.30 v drugem skli-
canju v Gregorčičevi dvorani v Ul.
sv. Frančiška 20. Dnevni red: otvo-

ritev, poročila odbornikov, pozdravi
gostov, diskusija, volitve novih čla-
nov v odbor in razno. Vabljeni vsi
člani!

TPK Sirena

obvešča, da je tajništvo kluba na raz-
polago članom in prijateljem vsako
soboto in nedeljo od 15. do 16. ure.

SK Devin

obvešča, da se predsmučarska telo-
vadb nadaljuje vsak ponedeljek v
sesljski telovadnici od 17. do 18. ure.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

13. januarja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Na meji Honduras - Nikaragua ubit pilot helikopterja ZDA

Ali ZDA iščejo povod za intervencijo proti sandinistični vladi?

MANAGUA — Nikaragujska vojska je streljala na vojaški helikopter «neznane državne pripadnosti» in ga prisilila, da je zapustil njeno ozemlje in se spustil na ozemlje sosednjega Hondurasa, kakšnih 200 metrov od državne meje. To vest je včeraj uradno sporočilo obrambno ministrstvo Nikaragve. Novico je londonski BBC zabeležil pri poslušanju radia Managua.

Iz Pentagona pa so sporočili, da je bil pilot vojaškega letala OH-58 med «običajnim» poletom ubit. Kakor navaja Pentagon, so štirisedežni helikopter začeli obstreljevati z nikaragujske stražni. Ko je pilot pristal, so še streljali na letalo (ugotovili so šest strel) in ga ubili. Ameriški vir ne pove, če so ameriški vojaki odgovorili na napad.

Prvo vest o incidentu med Nikara-

guo in Hondurasom je posredoval glasnik vlade v Hondurasu Amilcar Santamaria. Agenciji Reuter je rekel, da se je helikopter udeleževal skupnih vojaških vaj ZDA - Honduras in so ga strelji, ki so prišli iz Nikaragve, zadeli med krajema Las Trojer in Ciufentas.

Tokrat se je primerilo prvič, da so bile Združene države Amerike neposredno vpletene v sovražnosti na meji, ki loči Honduras in Nikaraguo. Kakor je znano, ZDA podpirajo gverilce, ki se na honduraškem ozemlju borijo proti sandinistični oblasti v Managui.

Veleposlanik Nikaragve v Tegucigalpi Edwin Zablah je dopisniku Reuterja izjavil, da bodo ZDA izkoristile incident za vojaško intervencijo v Nikaragui.

«ZDA iščejo opravičilo za takšno

odločitev», je dejal veleposlanik «in sem resno v skrbeh, da se to lahko zgodi prav sedaj, ko skupina Contadora beleži vidne uspehe.»

Zablah je nadalje ponovil nikaragujske obtožbe na račun ameriške obveščevalne službe (CIA), češ, da si s prikritimi in odkritimi napadi prizadeva zrušiti sandinistično oblast. Se-strelitev letala lahko postane za ZDA izgovor, da tako intervenirajo v Nikaragui kot so nekoč zaradi incidenta v Tonkinškem zalivu intervenirale proti Severnemu Vietnamu.

Kakor je znano je ameriški kongres 1964. leta pooblastil ameriško vojsko, da napade vojaška oporišča v Severnem Vietnamu, ker naj bi po izjavah takratnega predsednika Lyndona Johnsona hanojske oborožene sile potopile dve ameriški križarki v Tonkinškem zalivu.

Družinska tragedija v Genovi Ogljikov monoksid med spanjem umoril očeta in tri sinove

Mati se v bolnišnici bori s smrtjo

GENOVA — Štirje člani družine Corona, oče in trije otroci, so umrli zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom, ki je uhajal iz pokvarjene plinske peči. Pri življenju je ostala samo mati otrok Maria Salis, ki se je zbudila omamljena in je s skrajnimi napori poklicala sosede. Ko so na kraj nesreče prihiteli karabinjerji in osebje zelenega križa, so Angela Corona, 56-letnega delavca iz Cagliarija, našli mrtvega na tleh v kuhinji, vse tri sinove pa v postelji. Ko so jih odnesli v rešilni avtomobil in z njimi odhiteli v najbližnjo bolnišnico, so njihova srca še utripala, v bolnišnici pa jim tudi hitra pomoč ni služila več. V bolnišnico so odpeljali tudi njihovo mamo. Njeno zdravstveno

stanje že od prihodu k zdravniku ni bilo brezupno in si je po prevozu v bolnišnico San Martin hitro opomogla. Umrli otroci so imeli 29, 14 in 13 let. Smrti je utekla edina hči, ker je noč preživela zdoma.

Kakor je povedala preiskovalcem, je že pred časom oče nameraval plinsko peč popraviti, ker je slabo izgorevala.

Genovsko sodišče je o nesreči uvedlo preiskavo, da bi ugotovilo njene vzroke. Državni pravdnik dr. Zeuli je odredil avtopsijo vseh žrtev. Karabinjerji so namreč ob prihodu v stanovanje našli na mizi več krožnikov nedotaknjene hrane, po čemer bi se dalo sklepati, da obstaja tudi nevarnost zastrupitve s hrano.

Nova odkritja v zvezi z ugrabitvijo Bulgarijevih

RIM — Preiskovalci menijo, da je letak, ki so ga sinoči našli v košu za smeti na središčnem Trgu Barberini v Rimu, verodostojen: letak je namreč pripisoval odgovornost za ugrabitve Anne Bulgari in njenega sina Giorgia Calissonija skupini MAS (sardinsko oboroženo gibanje). V letaku je namreč kopica podrobnosti, za katere lahko vedo samo tisti, ki so se v resnici pogajali z družino.

Letak je bil napisan na roko in se začne s trditvijo, da je sedem oseb, ki so jih že aretirali v zvezi z ugrabitvijo, nedolžnih. To Bulgarijevi zelo dobro vedo in zato jim je baje sodnik Mancini preprečil, da bi sklicali tiskovno konferenco po osvoboditvi.

Družina Bulgari, pravi letak, je zelo dobro vedela, da bo morala plačati tri milijarde lir do 15. de-

cembra. Če jih do takrat ne bi plačala, bi Giorgiu odrezali uho, skupnina pa bi se povečala na 4 milijarde lir, ki bi jih morda plačati do 25. decembra. In v resnici Bulgarijevo in sina so izpustili 24. XII. Ugrabitelji nato še potrjujejo, da so prejeli 4 milijarde lir ter opisuje svoje «politično - vojaške cilje», ki so osvoboditev Sardinije izpod italijanskega imperialističnega jarma, uničenje vojaških oporišč in zaporov, uničenje tistih, ki so neposredno odgovorni za ohranitev državne oblasti ter generalnega pravdnika iz Cagliarija Giuseppa Villasante.

Letak med drugim obtožuje karabinjerje, da so mučili sedem aretirancev, ki da so zato priznali svoje sodelovanje v ugrabitvi. Slednje trditev so karabinjerji odločno zavrnil.

Moda danes in pred 100 leti

Londonska veleblagovnica Marks and Spencer je ob 100-letnici obstoja priredila razstavo svojih današnjih modelov in modelov izpred enega stoletja. Tako vidimo na levi primerjavo med dvema spomladanskima oblekama, desno pa razvoj, ki so ga v 100 letih doživele kopalke

Oče je eden najbogatejših ljudi v Cuneu

Ugrabili 7-letno deklico

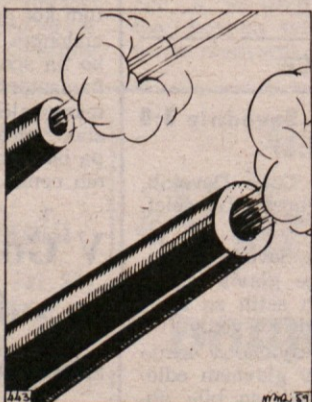
CUNEO — Neznanci so včeraj zjutraj v Cuneu ugrabili 7-letno Federico Isoardi, hčerko enega najbogatejših ljudi v mestu. Otroku so se približali ob koncu šole, ga vrgli v avto in odbrzeli neznano kam.

Družina Isoardi je lastnica turistične agencije Alpitour, ki je v Italiji zelo znana in organizira potovanja in bivanja predvsem na Balearskih in na Kanarskih otokih. Za sedaj se ugrabitelji še niso oglasili.

Miki Muster:

Gusarji

(58.)

Obesili ameriškega generala

SAN ANTONIO (Texas) — «Zajet, sojen, kriv zaradi zločinov, ki jih je ameriška vojska zakrivila proti ljudstvom vsega sveta. Obsojen, usmrčen». To je dokaj lakonično in nejasno sporočilo, ki so ga našli na truplu generala Roberta G. Ownbyja, poveljnika 90. rezerve ameriške vojske. Ownby je bil tesno zvezan in nato obešen. Obdukcija je pokazala, da je smrt nastopila zaradi zadušitve.

Posilstvo - nesreča na delu

NEW YORK — Vojaško sodišče je zavrnilo zahtevo nekdanje pripadnice ameriške vojske Betty-Ann Buckmiller po odškodnini 80 tisoč dolarjev, ker sta jo dva njena kolega posilila. Betty-Ann Buckmiller, ki je trenutno telefonistka v nekem zasebnem podjetju, potem ko je izstopila iz vojske pa je dejala, da se bo pritožila, če bo potrebno, tudi na vrhovno sodišče.

Do dogodka je prišlo pred časom, ko je bilo dekle za kazen zaprto v samici, v nekem kalifornijskem vojaškem oporišču. Napadla sta jo in posilila dva vojaka, ki sta bila potem obsojena na 40 in 20 let zapora. Sodišče je njeno zahtevo zavrnilo z utemeljitvijo, da je šlo za nesrečo na delu, saj je bila Buckmillerjeva takrat še pripadnica ameriških oboroženih sil.

Turistični vodič za Italijane

KOPER — Kopske Primorske novice so tik pred novim letom izdale priročen časopis — Turistični vodič — Guida turistica namenjen predvsem italijanskim gostom, saj so ga prevedli v italijanščino in ga ponujajo v agencijah, v krajih na italijanski strani, pa tudi italijanskim gostom ob prehodu meje.

Gre za časopis, v katerem so s pomočjo obalnokraške turistične pasovne skupnosti zbrali informacije o turistični ponudbi na obali, Krasu in postojnskem območju, ki zadnje čase tudi v zimskem času vsebolj zanima italijanske turiste. V vodiču so zapisali najrazličnejše podatke, od telefonskih števil posameznih hotelov do cen, kuharske ponudbe, prireditve in drugega, kar naj bi v Jugoslavijo pritegnilo prebivalce iz sosednje države. (bš)